

SUNDS KOMMUN

Budget 2024 och

Ekonomiplan för 2025-2026

Fastställt av kommunfullmäktige, 19.12.2023, 67 §.

Innehåll

1. Inledning*	4
1.1. Budgetens och ekonomiplanens struktur och uppgifter	4
1.2. Budgetens bindande nivåer	5
1.3. Regelverk för anskaffningar	6
1.4. Regelverk för placering av penningmedel	6
2. Den allmänna utvecklingen	7
2.1. Det allmänna ekonomiska läget hösten 2023	7
2.2. Utvecklingen i Sunds kommun	10
2.2.1. Befolkningsutvecklingen	10
2.2.2. Skattesatserna	10
2.2.3. Kommunens skuldsättning	10
2.2.4. Personalresurser	11
2.3. Framtiden i Sund	13
2.4. Nyckeltal som beskriver kommunens andel av lagstadgade uppgiftsområden	14
2.5. Sammanställda nyckeltal	15
3. Förvaltningssektorn	16
3.1 Centralvalnämnden, revision, förvaltning och näringsliv	17
3.2. Biblioteks- och kulturverksamhet	20
3.3. Fritidsverksamhet	23
3.4. Medis	25
3.5. Kommunernas socialtjänst	26
4. Äldreomsorg	27
4.1. Förvaltning	28
4.2. Service för äldre	30
4.3. Vård på åldringshem	35
5 Utbildningsnämnden	37
5.1. Administration	39
5.2. Lågstadieverksamhet	41
5.2.1. Fritidshemsverksamheten	46
5.4. Högstadieverksamhet	48
5.5. Barnomsorg	50
6. Byggnadstekniska nämnden	54
6.1. Teknisk administration	56

6.2. Fastigheter.....	58
6.2.1. Kommunala fastigheter	59
6.2.2. Hyresfastigheter	60
6.2.3. Skötsel av fastigheter och kommunal teknik	62
6.3. Avfallshantering.....	64
6.4. Trafikleder, allmänna och detaljplaneområden	66
6.5. Vatten- och avloppsverksamhet.....	68
6.6. Jord- och skogsbrukslägenheter	70
6.7. Byggnadsinspektionen.....	71
7. Brand- och räddningsverksamhet	73
8. Lantbruksverksamhet.....	76
9. Finansieringsdelen.....	80
9.1. Skatteinkomster	80
9.2. Landskapsandelar och kompensationer.....	80
9.3. Finansiella intäkter och kostnader	81
10. Investeringar	82
10.1 Byggnadstekniska nämnden investeringar.....	83
10.2 Räddningsnämndens investeringar	85
10.3 Förvaltningssektorns investeringar	85
10.4 Utbildningsnämndens investeringar	85
10.5 Äldreomsorgens investeringar	85
11. Extern resultaträkning	86
12. Finansieringsanalys.....	87
13. Ekonomiplan 2025-2026	88
13.1. Sifferdel, driften	88
13.2. Ekonomiplan, finansieringsdelen	93
13.3. Resultaträkning, ekonomiplan	94
13.4. Finansieringsanalys, ekonomiplan	95

1. Inledning

Uppgörandet av en kommunal budget regleras i kommunallagen. Enligt 10 kapitlet § 64-65 skall kommunen för varje år upprätta en budget för nästa kalenderår och fullmäktige skall även varje år, senast i samband med att budget antas godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år, av vilka budgetåret är det första. Budgeten och ekonomiplanen skall innehålla målen för kommunens verksamhet och ekonomi, samt föreslagna ändringar i verksamheten och de skall uppgöras så, att förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I och med att planen och budgeten uppgörs samtidigt får man en direkt koppling av dessa och en bättre överblick av den ekonomiska situationen.

Kommunstyrelsen utfärdade den 15.05.2023, § 59, budgetdirektiv till nämnderna.

På kommunfullmäktiges möte i oktober hölls ett budgetseminarium baserat på nämndernas förslag.

Nämndernas samlade budgetförslag innebar ett resultat om ca – 164 t € i driftsbudgeten och – 654 t € i investeringsbudgeten. Kommunfullmäktige behandlade den 17.10.2023, § 46, nämndernas budgetförslag till kännedom och de ledande tjänstemännen föredrog sina budgetförslag.

Fullmäktige gick in för att sänka inkomstskattesatsen till 19,0 procent för år 2024 samt fastighetsskattesatserna lämnas oförändrade.

Inför kommunfullmäktiges möte i december lade kommunstyrelsen fram ett förslag till driftsbudget som innebar ett resultat om + 75 t € och ett årsbidrag om + 463 t €.

Kommunfullmäktiges fastställda budget ger ett årsbidrag på + 463 t € och avskrivningarna beräknas till – 388 t €. Då landar räkenskapsperiodens budgeterade resultat på ett överskott på + 75 t €.

Förslaget på investeringar slutar på 764 t € brutto. Investeringarna finansieras med eget kapital.

1.1. Budgetens och ekonomiplanens struktur och uppgifter

Enligt kommunallagen godkänner kommunfullmäktige en budget för ett kalenderår. Budgeten uppgörs i enlighet med den budgetuppställning som kommunfullmäktige godkänt.

Budgeten och ekonomiplanen uppgörs från två infallsvinklar som avspeglas i delarnas struktur. Dessa är

1. Den totalekonomiska infallsvinkeln:
 - a. Resultaträkningsdelen
 - b. Finansieringsdelen

2. Den styrningsorienterade infallsvinkeln:
 - a. Driftsekonomidelen
 - b. Investeringsdelen

Budgetens och ekonomiplanens resultaträkningsdel och finansieringsdel beskriver kommunens totala ekonomi.

I resultaträkningen är de viktigaste posterna skatteinkomsterna, landskapsandelarna och verksamhetens utgifter och inkomster samt avskrivningar enligt plan. I en stabil ekonomi anpassas utgifterna i samklang med inkomsterna.

Om anpassningen lyckats framgår av finansieringsdelen, som visar om inkomstfinansieringen varit tillräcklig under de olika åren av planeringsperioden. Resultaträkningsdelen ger följande nyckeltal: verksamhetsbidrag/-överskott, driftsbidrag, årsbidrag, räkenskapsperiodens resultat och räkenskapsperiodens överskott/underskott.

Kommunallagen förutsätter inte någon formell balansering av inkomster och utgifter på årsnivå, d.v.s. att kommunerna skall sträva efter att årligen uppvisa nollresultat, däremot omnämns i kommunallag för Åland om att åtgärder skall vidtagas för att balansera ekonomin. Räkenskapsperiodens resultat enligt budgeten eller för enskilda år av planeringsperioden kan visa över- eller underskott. I regel skall kommunerna dock sträva efter att inkomsterna under den treåriga planeringsperioden täcker utgifterna.

1.2. Budgetens bindande nivåer

Driftsbudgeten utgörs av ansvarsområden och uppgiftsområden. Ansvarsområde innebär hela det område som respektive organ ansvarar för (ex. ansvarar Utbildningsnämnden för C300 Utbildningsnämnden). Uppgiftsområde är ett delområde inom ett ansvarsområde (ex. C310 Grundläggande utbildning). Driftsbudgeten är bindande mot varje uppgiftsområde till bruttobelopp (inkomster och utgifter).

Ansvarigt organ har rätt att omdisponera inkomst- och utgifts-anslag inom ett uppgiftsområde utan att de sammanlagda inkomst- och utgiftsanslagen ökar (ex. mellan 3122 Skolmältider och städning, och 3131 Godby Högstadieskola). Ansvarigt organ har ej rätt att omdisponera från ett uppgiftsområde till ett annat (ex. mellan C310 Grundläggande utbildning, och C320 Barnomsorg). När ett ansvarigt organ konstaterar att en omdisponering mellan uppgiftsområden behöver ske, eller att inkomst-/utgiftsanslagen behöver minskas/ökas, ska ansvarigt organ bereda en tilläggsbudget till överordnat organ. Kommunstyrelsen har rätt att besluta om omdisponering mellan nämndernas uppgiftsområden. Kommunfullmäktige beslutar om omdisponering mellan kommunstyrelsens uppgiftsområden, samt i de fall där ansvarigt organs totala budgetram behöver minskas/ökas.

I investeringsdelen upptas anskaffningar av anläggningstillgångar vars värde överstiger 10 000 €. Samtliga anslag, utgifter och inkomster är upptagna till respektive bruttobelopp. Avskrivning sker sedan mot respektive tillgångs nettobelopp.

När ett ansvarigt organ konstaterar att en omdisponering mellan investeringsprojekt behöver ske, eller att projektanslagen behöver minskas/ökas, ska ansvarigt organ bereda en tilläggsbudget till överordnat organ. Kommunstyrelsen har rätt att besluta om omdisponering mellan nämndernas investeringsprojekt. Kommunfullmäktige beslutar om omdisponering mellan kommunstyrelsens investeringsprojekt, samt om samtliga projektanslag som behöver minskas/ökas.

När fullmäktige godkännt budgeten kan kommunstyrelsen utfärda verkställighetsdirektiv till nämnderna.

1.3. Regelverk för anskaffningar

Vid anskaffning av varor och tjänster som understiger EUs tröskelvärde gäller kommunens eget regelverk.

Upphandlingens värde ex. moms:	Upphandlingssätt:
< 10 000 €	Direkt upphandling
10 000 € - 20 000 €	Riktas till två eller flera leverantörer*
20 001 € - 50 000 €	Riktas till tre eller flera leverantörer och beslut om tilldelande av upphandling fattas av ansvarigt organ
> 50 001 €	Upphandlingen offentliggörs genom annonsering och beslut om tilldelande av upphandling fattas av ansvarigt organ.

*Om ett investeringsprojekt totalt kostar 10 000 € - 20 000 € så ska upphandlingen riktas till tre eller fler leverantörer. Om projektet innebär flera moment, ex. köksrenovering (material, måleri, VVS, etc.) så kan direkt upphandling tillämpas för varje enskilt moment som kostar mindre än 10 000 €.

Som ett komplement till regelverket ska tjänstemännen som fattar/bereder ovanstående beslut tillämpa sparsamhet. Sparsamheten skall stå i relation till tidsåtgången och därmed bilda en helhet som ett led i den interna kontrollen.

När flera leverantörer har likartade produkter och tjänster till samma kvalitet så bör tjänstemännen rikta anbud till flera eller samtliga leverantörer även om det ej explicit står i kolumnen ”upphandlingssätt” ovan.

1.4. Regelverk för placering av penningmedel

Med hänvisning till kommunens förvaltningsstadga, § 130 Placeringsverksamhet, så är nedanstående det regelverk som ekonomichef och kommundirektör i Sunds kommun ska följa.

Ekonomichefen ges rätt att placera kommunens kassaöverskott (överlikviditet) för antingen 3 – 12 mån beroende på likviditetsläget vid placeringstidpunkten i en tidsbunden bankdeposition. För övriga placeringar skall särskilt beslut utverkas hos kommunstyrelsen.

2. Den allmänna utvecklingen

2.1. Det allmänna ekonomiska läget hösten 2023

ÅSUB:s Ekonomisk översikt hösten 2023 (Översikter och indikatorer 2023:5):

I korthet

- Föreliggande konjunkturbedömning för den åländska ekonomin är något positivare än den ÅSUB gjorde i våras. Inkommande data för både 2022 och 2023 har varit starkare än vad ÅSUB räknade med i våras, vilket har stärkt BNP-siffrorna för åren i fråga. Samtidigt ser inflationen ut att avta något långsammare än väntat och utsikterna globalt och i närområdet försämrats något.
- ÅSUBs BNP-prognos för 2023 visar på en tillväxt på två procent följt av nolltillväxt nästa år. Tillväxten i år kommer framför allt från transportsektorn, där de åländska passagerarrederierna aviserat väsentligt bättre resultat jämfört med fjolåret och den åländska fraktsjöfarten har fungerat under väldigt lönsamma förhållanden. En starkt jämförelseperiod och uppreviderad inflationsprognos gör att volymtillväxten 2023 procentuellt förblir densamma som i vårens bedömning, trots en upprevideringen av transportbranschens förädlingsvärde. Nästa år (2024) räknar vi med en nära nolltillväxt i BNP. Det råder stor osäkerhet kring utvecklingen, men vi utgår ifrån att fraktsjöfartens driftöverskott normaliseras efter de synnerligen höga vinstnivåerna 2023, samtidigt som produktionen hålls tillbaka av att den allmänna konjunkturen ännu inte hunnit vända uppåt. Hushållens ekonomi väntas vara ansträngd under hela prognosperioden.
- Inflationstakten har de senaste månaderna hållits relativt stabil kring åtta procent, men en betydande del av inflationen härrör numera från ökade räntekostnader föranlett av centralbankernas räntehöjningar. Rensat för denna effekt kan man se att inflationstakten i övrigt har sjunkit kraftigt under innevarande år. Ränteeffekten är övergående då Europeiska centralbankens räntehöjningar antas vara så gott som avslutade, vilket innebär att ökningen av räntekostnadseffekten gradvis kommer att försvinna ur KPI-inflationen under inkommande år. Ränteeffekterna är större på Åland än i Finland, vilket förklarar den i dagsläget stora inflationsskillnaden mellan Åland och Finland. Den åländska inflationen beräknas i år bli cirka åtta procent och cirka tre procent 2024.
- Arbetslösheten föll snabbt tillbaka under pandemin, från 9,5 procent 2020 till 4,5 procent 2022. Därefter har återhämtningen avstannat, och en svalare konjunkturbild tillsammans med en förhöjd matchningsproblematik väntas hålla tillbaka ytterligare förbättringar på arbetsmarknaden under prognosperioden. I september låg arbetslösheten på 4,0 procent, vilket kan jämföras med 4,1 för ett år sedan. Arbetslösheten beräknas vara i medeltal 4,2 procent under både 2023 och 2024. Återhämtningen i långtidsarbetslösheten tycks ha stannat av på en nivå med cirka hundra fler långtidsarbetslösa än före pandemin.
- ÅSUBs konsumentförtroendeundersökning visar att de åländska hushållen är något mer positiva nu än de var i våras, trots att de redan då var mycket negativa. Bedömningen av den egna ekonomin nu och om 12 månader låg bakom förbättringen. Konsumentförtroendet i Sverige förbättrades något från våren

medan de finska hushållens förtroende i stort sett var oförändrat. Undersökningen visar bland annat att andelen hushåll som sparar just nu steg till 73 procent (67 procent i vårens mätning), och andelen som tror sig kunna spara under det kommande året steg till 71 procent (70 procent i vårens mätning). Preliminära siffror för befolkningsmängden i augusti pekade på en befolkningsökning med 210 personer sedan årsskiftet. Flyttningsnettot för årets första halva var 174 personer, vilket är något högre än tioårsmedelvärdet.

- Inkomsterna som ligger till grund för kommunernas skatter förväntas öka med runt fyra procent både i år och nästa år tack vare lönejusteringar, indexjustering av pensionerna och inflyttning under 2023. Tillväxten i intäkterna från kommunalskatten avstannar dock på grund av höjt grundavdrag, resekostnadsavdrag och högre arbetsinkomstavdrag. Kommunerna kompenseras till 70 procent för förändringarna i de två förstnämnda avdragen. Till följd av förändringarna har det redovisats för mycket kommunalskatt för innevarande skatteår, något som kommer att korrigeras nästa år. Kommunernas andel av samfundsskatterna sjönk ytterligare med nästan tio procentenheter i år på grund av vårdreformen i riket. Justeringen beräknas minska intäkterna från samfundsskatterna med över tre miljoner euro. Kommunerna kompenseras för minskningen.
- För år 2022 väntas det samlade beloppet av avräkningen och skatteavräkningen vara cirka 285 miljoner euro. I år och inkommande år väntas utfallet för det samlade beloppet för avräkningen och skatteavräkningen växa. Det summerade utfallet för avräkningen och skatteavräkningen väntas bli cirka 300 miljoner euro 2023 och sedan cirka 307 miljoner euro 2024.
- I år har inresandet till Åland varit mellan 30 och 40 procent lägre än nivåerna före pandemin. Det är främst inresandet från Sverige som stannat av. Minskat tonnage mellan Sverige och Åland och en svag krona kan betraktas som förklaringar bakom utvecklingen. Den svaga kronan uppges å andra sidan ha lockat finländare att resa till Sverige, vilket gynnat passagerarrederiernas kundunderlag.
- De åländska passagerarrederierna verksamhet har under årets första halva gynnats av stigande passagerarvolym och av att bränslepriserna sjunkit något. Utsikterna är att lönsamheten på helårsnivå väntas bli betydligt bättre än fjolåret, förutsatt att energipriserna inte stiger avsevärt mot slutet av året. För hela transportbranschen var omsättningen för det första halvåret i år elva procent större än motsvarande period ifjol. Lönesumman var i sin tur sex procent större än för fjolårets första halva.
- Hotell- och restaurangbranschens samlade omsättning under årets första halva växte med 15 procent på årsbasis. Lönesumman växte 13 procent första halvåret i år jämfört med ifjol. Utvecklingen inom hotell- och restaurangbranschen ser olika ut mellan ”hotell”-, respektive ”restaurang”-segmenten. Baserat på omsättnings- och lönesumma ser restaurangerna ut att ha ett tuffare år än hotellen, då pressade hushåll drar in på restaurangbesöken. Det kommande året väntas hushållens ekonomi fortsättningsvis vara ansträngd på grund av hög prisnivå och höga räntekostnader, vilket innebär svaga utsikter för framför allt restaurangsegmentet även framöver.

- Finansbranschen har två mycket starka år bakom sig. De nu stigande marknadsräntorna gynnar i huvudsak utvecklingen av bankernas räntenetton. Försäkringssektorn har fortsatt att påverkats av inflationen genom stigande kostnader vid skador men intäkterna från placeringsverksamheten har återhämtat sig något från ett svagt fjolår. Lönesumman för branschen var åtta procent högre under årets första halva jämfört med motsvarande period 2022.
- Handels omsättning var en procent större under första halvåret i år jämfört med 2022. Detaljhandels omsättning har under året minskat något, och var under första halvåret cirka tre procent mindre än föregående år. Minskningen var bred över olika segment, med undantag för "detaljhandel med brett sortiment", där de flesta mataffärer ingår, som ökade med fyra procent. Omsättningsökningen kan dock förklaras av prisökningar, då KPI-index för livsmedel steg med 15 procent under perioden. Framöver väntas efterfrågan på detaljhandeln vara dämpad på grund av hushållens försvagade köpkraft. Lönesumman för hela handelsbranschen växte med två procent under årets första halva från motsvarande period 2022.
- Första halvåret i år var omsättningen inom livsmedelsindustrin tio procent större än under samma period ifjol, medan lönesumman var fem procent större. Omsättningen för branschen övrig industri var under första halvåret elva procent större än motsvarande period ifjol. Producentprisindex för motsvarande segment tyder på att prisökningstakten har gått ner markant från ifjol, vilket pekar på att en betydande del av årets omsättningsökning kan härröra från volymökning snarare än prisökning. Lönesumman under första halvåret var sex procent högre än ifjol.
- För branschen vatten och el ökade omsättningen under årets första halva med åtta procent från motsvarande period 2022. Lönesumman växte i sin tur med sju procent. Prisbilden på elmarknaden var fortsatt förhöjd i början av året men normaliserades under våren och in på sommaren.
- Omsättningen för branschen företagstjänster växte med elva procent under årets första halva jämfört med ett år tidigare och lönesumman med drygt sex procent. Branschen har som helhet klarat sig bra under och efter pandemin. Lönesumman för branschen personliga tjänster var tre procent större under första halvåret i år jämfört med samma period 2022.
- För byggbranschen minskade omsättningen med två procent under årets första halva jämfört med fjolåret. Lönesumman växte med sex procent under första halvåret i år jämfört med samma period ifjol. Höga byggkostnader och stigande räntor har den senaste tiden dämpat byggandet. Preliminära siffror visar att mängden beviljade bygglov var nere på 2000-talets lägsta nivåer i början av året och byggloven har legat kvar på mycket låga nivåer under första halvan av 2023. Trenden med en minskande volym beviljade bygglov har sett relativt lika ut inom samtliga byggnadssegment. Mängden påbörjade nybyggnader, som i teorin bör följa mängden bygglov med en viss fördröjning, har varit något mer stabila under årets första halva men bygglovens utveckling signalerar en avmattning även där. Sammantaget väntas denna utveckling leda till minskad aktivitet inom den åländska byggsektorn.

- För primärnäringarna finns varierande utmaningar. Naturresursinstitutet rapporterar att lönsamheten för jord- och trädgårdsbruket i Finland är osäker, prognosen säger att jordbrukets lönsamhet generellt sett minskar jämfört med 2022.

Bedömningen har avslutats den 3 oktober 2023.

2.2. Utvecklingen i Sunds kommun

Parameter	2015	2016	2017	2018	2019
Likviditet, kassadagar	60	94	107	100	71
Räkenskapsperiodens resultat, €	205 808,49	527 153,67	617 336,41	402 632,63	-68 374,24
Soliditet, %	66,3	69,3	72,1	71,4	75,2
Relativ skuldsättningsgrad, %	42,1	38,3	36,7	40,1	34,2
Parameter	2020	2021	2022	2023*	2024*
Likviditet, kassadagar	86	106	110	118	94
Räkenskapsperiodens resultat, €	325 089,06	243 749,20	441 210,29	77 067	75 015
Soliditet, %	77,3	78,1	83,4	78,6	92
Relativ skuldsättningsgrad, %	30,7	24,5	11,0	21,9	7,6

2.2.1. Befolkningsutvecklingen

Befolkning, 31.12									
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1029	1035	1031	1006	1031	1028	1023	1007	1019	1001

2.2.2. Skattesatserna

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inkomstskatt, %	19,0	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,0

Fastighetskatt	
Stadigvarande boende	0,00%
Allmänna byggnader	0,50%
Fritidsbebyggelse	0,90%
Allmännyttiga samfund	0,10%
Obebyggda byggnadsplatser	0,20%

2.2.3. Kommunens skuldsättning

År	2015	2016	2017	2018	2019
Lånestock, 31.12	1 982 720	1 844 072	1 698 256	1 583 268	1 472 066
Antal invånare	1 031	1 006	1 031	1 028	1 023
Lån/invånare	1 923	1 833	1 647	1 540	1 439
År	2020	2021	2022	2023*	2024*
Lånestock, 31.12	1 367 399	1 253 570	895 869	855 424	0
Antal invånare	1 007	1 019	1 001	1 019	1 001
Lån/invånare	1 358	1 230	895	839	0

2.2.4. Personalresurser

1. Allmän förvaltning	2020	2021	2022	2023*	2024*
1 a. Kommunkansliet					
Kommundirektör	1	1	1	1	1
Ekonomichef	1	1	1	1	1
Byråsekreterare	2	2	2	2	1
Lönesekreterare	1	1	0,9	0,8	0,8
Kansliresurs	0,46	0	0	0	0
Delsumma	5,46	5	4,9	4,8	3,8

1 b. Bibliotek	2020	2021	2022	2023*	2024*
Bibliotekarie	0,8	0,66	0,8	0,66	0,66
Lokalvårdare	0,17	0,05	0,05	0,05	0,05
Delsumma	0,97	0,71	0,85	0,71	0,71

1 c. Fritidsverksamhet	2020	2021	2022	2023*	2024*
Fritidsledare	1	0,62	0,8	0,8	0,8
Assistent, starka barn	0	0,02	0,02	0,02	0,02
Delsumma	1	0,64	0,82	0,82	0,82

2 a. Socialväsendet (överlåts till KST)	2020	2021	2022	2023*	2024*
Socialsekreterare	1	0	0	0	0
Socialarbetare/barnomsorgsledare	0	0	0	0	0
Socialarbetare	1,5	0	0	0	0
Personliga assistenter	1,03	0	0	0	0
Familjearbetare	1,8	0	0	0	0
Delsumma	5,33	0	0	0	0

2 b. Äldreomsorgen	2020	2021	2022	2023*	2024*
Äldreomsorgsledare	1	0,94	1	1	1
Omvårdnadsledare	0	0	0	0	0,5
Ansvarig närvårdare	1	0,99	1	1	1
Närvårdare	11,21	3,8	4,7	5	6,9
Närvårdare i nattvak	4,1	3,39	2,3	4,39	2,93
Vårdare	0	5,15	4,9	2,8	3,6
Vårdare i nattvak	0	0	0	0	0,73
Ledande kock	0,83	0,97	1	1	1
Kock	1,51	1,57	1,6	1,4	1,4
Lokalvårdare	1,8	1,6	2,5	1,6	1,6
Delsumma	21,45	18,41	19,00	18,19	20,66

3. Bildningsväsendet	2020	2021	2022	2023*	2024*
3 a. Sunds skola					
Föreståndare	1	1	1	1	1
Klasslärare	5,07	4,97	5,6	5	5
Speciallärare	1	1	1	1	1
Timlärare	0,8	0,74	0,8	0	0
Elevassistent	3,04	1,75	2,1	1,12	1,12
Ledande kock	1	0,91	1	1	1
Kock	0,9	0,57	0,5	0,5	0,5
Lokalvårdare	1	1,8	1,4	1,5	1,5
Delsumma	13,81	12,74	13,40	11,12	11,12

3 b. Barnomsorgen	2020	2021	2022	2023*	2024*
Föreståndare	1	1	1	1	1
Lärare i barnomsorgen	3	2,78	3,1	3	3
Barnskötare	4,75	6,56	3,9	5,8	5,8
Assistent	2,78	1,72	3,5	2,38	2,38
Ledande kock	1	1	1	1	1
Lokalvårdare	0,78	1,02	1	0,8	0,8
Delsumma	13,31	14,08	13,50	13,98	13,98

3 c. Eftermiddagshem	2020	2021	2022	2023*	2024*
Eftermiddagsledare	0,63	0,54	0,6	0,69	0,69
Lokalvårdare	0,055	0,055	0,06	0,06	0,06
Assistent eftermiddagshemmet	0,35	0,12	0	0,27	0,27
Delsumma	1,035	0,715	0,66	1,02	1,02

4. Byggnadsinspektionen och tekniska sektorn	2020	2021	2022	2023*	2024*
Byggnadsinspektör	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuntekniker	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Fastighetsskötare, serviceman	2	2	2	2	2
Lokalvårdare, kommunkansliet	0,28	0,27	0,3	0,2	0,2
Delsumma	3,28	3,27	3,3	3,2	3,2

5. Gemensamma räddningsnämnden	2020	2021	2022	2023*	2024*
Lokalvårdare, branddepån	0,055	0,055	0,06	0,06	0,06
Delsumma	0,055	0,055	0,06	0,06	0,06

Personal, Sunds kommun	2020	2021	2022	2023*	2024*
Summa	65,70	55,62	56,49	53,89	55,37

2.3. Framtiden i Sund

Framtidsvision

Kommunen är utbyggd till ett livskraftigt område inom ramen för befintliga resurser, och kommunens position har utvecklats till en attraktiv bosättnings- och arbetsplatskommun. Invånartalet är stabilt och tillgången på arbetsplatser i kommunen och närregionen är god. Sund prioriteras vid val av boningsort, även vid långa pendlingsavstånd.

Kommunen strävar till att erbjuda barn och ungdomar en stimulerande miljö för inläring med möjligheter att utveckla olika talanger och möjlighet att följa med utvecklingen. Kommuninvånarna engageras i aktivt föreningsliv och utbudet av kultur-, fritids- och utbildningstillfällen stimuleras. Kommunen har en flexibel äldreomsorg, som är anpassad till de specifika behov som åldringar har i olika situationer.

Kommunens uttalade vilja är att utvecklas i takt med tiden och gjorda satsningar på historisk turism resulterar i ett växande antal arbetsplatser. Antalet besökare ökar och turismen stimulerar serviceutbudet i kommunen.

Verksamhetsidé

Kommunens verksamhetsidé återfinns i gällande förvaltningsstadga.

Strategi

Verksamheten anpassas till de rådande ekonomiska förutsättningarna. Kommunen skapar förutsättningar för ett attraktivt boende genom att byggnadsplanera attraktiva boendeområden. Kommunen skall utveckla sin verksamhet genom aktivt samarbete med regionens kommuner och andra regionala aktörer. Ekonomin bör balanseras under en tre års period.

Ekonomiska målsättningar

- Kommunens ekonomi bör skötas så, att ekonomin är stabil och egendomens värde bibehålls.
- Driftsutgifter bör inte öka mer än vad skattefinansieringen tillåter, eftersom kommunen till stor del är beroende av landskapsandelar och skatter inom driftsekonomin.
- Kommunens investeringsutgifter bör på längre sikt anpassas så, att de inte överskrider nivån för de planmässiga avskrivningarna.
- Det budgeterade årsbidraget bör åtminstone täcka avskrivningarna och även i normala fall låneamorteringarna.
- Avgifter och taxor justeras med beaktande av kostnadsutvecklingen.

2.4. Nyckeltal som beskriver kommunens andel av lagstadgade uppgiftsområden

Detta avsnitt är till för att illustrera vilka lagstadgade uppgifter som Ålands lagting ersätter till vilket belopp i € och till vilken procentuell andel. Tabellen ska läsas så att för exempelvis STR (träningsundervisningen) så ersätter Ålands lagting 79,8 % av Sunds kommuns kostnader men gällande äldreomsorgen så ersätts endast 11,6 % av Sunds kommuns kostnader. De nettodriftskostnader som ej ersätts av Ålands lagting genom landskapsandelssystemet måste Sunds kommun finansiera genom att ta in skatt från kommunmedlemmarna. Ju mindre ersättning, ju högre skattefinansiering och *vice versa*.

Vissa lagstadgade uppgifter ersätter inte landskapsandelssystemet alls, exempelvis integration och eftermiddagshem. Nedanstående landskapsandelar är samtliga landskapsandelar som tilldelas under 2024. Undantaget är skattekompletteringen som är en inkomstutjämnings och därmed ej har någon koppling till kommunens kostnader. Nedanstående landskapsandelar finns delvis till för att kostnadsutjämna i kommunerna.

Sammanlagt basbelopp kallas i landskapsandelssystemet för normkostnad.

Ndk betyder nettodriftskostnad, vilket är vad som återstår att betala när den specifika verksamhetsintäkten är avdragen från kostnaden.

Basfakta		Kostnader enligt landskapsandelssystem				Verkliga kostnader, budget 2024		Andel av kostnader		
Landskapsandel	Antal	Basbelopp/antal	Sammanlagt basbelopp	Ersättningsgrad, %	Ersättning, €	Kostnad per antal	Sammanlagd ndk	Sunds andel, €	Lagtingets andel, €	Lagtingets andel, %
STR	2,4	39 785 €	95 484 €	100,0%	95 484 €	- 49 846 €	- 119 630 €	- 24 146 €	- 95 484 €	79,8%
Specialfritids	1,4	11 385 €	15 939 €	100,0%	15 939 €	- 27 971 €	- 39 160 €	- 23 221 €	- 15 939 €	40,7%
Grundskola*	112	17 664 €	1 978 360 €	20,2%	399 629 €	- 13 926 €	- 1 559 685 €	- 1 160 056 €	- 399 629 €	25,6%
Bibliotek och kultur	1001	171 €	171 431 €	10,0%	17 143 €	- 73 €	- 73 260 €	- 56 117 €	- 17 143 €	23,4%
Socialtjänst**	1001	1 068 €	1 069 158 €	13,2%	141 129 €	- 783 €	- 783 941 €	- 642 812 €	- 141 129 €	18,0%
Barnomsorg	64	13 071 €	836 554 €	16,6%	138 868 €	- 14 462 €	- 925 570 €	- 786 702 €	- 138 868 €	15,0%
Äldreomsorg*	281	4 792 €	1 346 550 €	12,5%	168 319 €	- 5 178 €	- 1 454 980 €	- 1 286 661 €	- 168 319 €	11,6%
Grundvux	0	13 432 €	- €	100,0%	- €	- €	- €	- €	- €	0,0%

* Basbeloppet är beräknat som ett medeltal av det sammanlagda basbeloppet. Detta för att basbeloppen i landskapsandelssystemet är intervallbaserade.

** Landskapsandelen tillfaller ej Sunds kommun direkt. För socialtjänsten så tillfaller landskapsandelen KST. Därför har Sunds andel beräknats så som nettodriftskostnad (ndk) istället för så kallad kommunandel för att det ska gå att jämföra Sunds andel respektive Lagtingets andel på ett rättvist sätt.

2.5. Sammanställda nyckeltal

Med nettodriftskostnad menas hur mycket som ska betalas genom skatter och landskapsandelar.

Avsnitt	Verksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
4.2	Service för äldre	Nettodriftskostnad per invånare, €	1 316,11 €	1 098,02 €	1 170,50 €
5.2	Lågstadieverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	922,03 €	947,23 €	1 022,00 €
5.4	Barnomsorg	Nettodriftskostnad per invånare, €	829,10 €	884,63 €	924,65 €
3.5	Kommunernas socialtjänst	Nettodriftskostnad per invånare, €	792,03 €	849,72 €	924,15 €
5.3	Högstadieverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	694,85 €	714,31 €	606,91 €
3.1	Kommunkansliet	Nettodriftskostnad per invånare, €	412,96 €	346,87 €	331,88 €
4.3	Vård på äldreomsorg	Nettodriftskostnad per invånare, €	154,40 €	179,41 €	206,06 €
7	Brand- och räddningsverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	87,35 €	107,38 €	120,77 €
6.4	Trafikleder- och områden	Nettodriftskostnad per invånare, €	98,95 €	92,20 €	114,39 €
6.1	Teknisk administration	Nettodriftskostnad per invånare, €	78,39 €	79,03 €	99,17 €
6.2.3	Övrig fastighetsförvaltning	Nettodriftskostnad per invånare, €	114,83 €	88,82 €	92,96 €
3.3	Fritidsverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	91,98 €	81,86 €	89,94 €
5.3	Fritidshemsverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	33,75 €	34,83 €	81,84 €
4.1	Förvaltning, äldreomsorg	Nettodriftskostnad per invånare, €	75,15 €	72,02 €	76,96 €
3.2	Biblioteket	Nettodriftskostnad per invånare, €	67,43 €	63,09 €	73,43 €
5.1	Administration, utbildning	Nettodriftskostnad per invånare, €	1,38 €	1,16 €	35,77 €
6.3	Avfallshantering	Nettodriftskostnad per invånare, €	- 3,62 €	6,99 €	32,51 €
6.5	Vatten- och avloppsverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	27,86 €	25,48 €	30,15 €
6.7	Byggnadsinspektionen	Nettodriftskostnad per invånare, €	23,09 €	21,84 €	21,83 €
3.4	Medis	Nettodriftskostnad per invånare, €	21,94 €	18,15 €	18,47 €
8	Lantbruksverksamhet	Nettodriftskostnad per invånare, €	12,95 €	10,50 €	12,09 €
6.6	Jord- och skogsbrukslägenheter	Nettodriftskostnad per invånare, €	- 1,37 €	- 11,41 €	1,96 €
6.2.1	Kommunala fastigheter	Nettodriftskostnad per invånare, €	- 1,98 €	0,10 €	0,94 €
6.2.2	Hyresfastigheter	Nettodriftskostnad per invånare, €	- 92,76 €	- 63,80 €	- 47,71 €

Avsnitt	Verksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
6.2.2	Hyresfastigheter	Intäkternas täckningsgrad, %	146,8%	137,3%	126,6%
6.2.1	Kommunala fastigheter	Intäkternas täckningsgrad, %	100,4%	100,0%	99,8%
6.3	Avfallshantering	Intäkternas täckningsgrad, %	103,4%	93,9%	79,5%
6.5	Vatten- och avloppsverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	75,2%	78,0%	78,0%
6.6	Jord- och skogsbrukslägenheter	Intäkternas täckningsgrad, %	160,9%	3975,3%	51,0%
6.2.3	Övrig fastighetsförvaltning	Intäkternas täckningsgrad, %	0,4%	45,2%	46,2%
6.7	Byggnadsinspektionen	Intäkternas täckningsgrad, %	38,3%	32,6%	36,7%
4.2	Service för äldre	Intäkternas täckningsgrad, %	21,0%	22,6%	27,1%
3.1	Kommunkansliet	Intäkternas täckningsgrad, %	7,9%	24,0%	25,7%
8	Lantbruksverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	21,2%	24,6%	21,9%
6.4	Trafikleder- och områden	Intäkternas täckningsgrad, %	14,8%	19,5%	17,7%
5.3	Fritidshemsverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	22,1%	24,0%	9,1%
3.3	Fritidsverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	10,6%	6,2%	7,2%
5.5	Barnomsorg	Intäkternas täckningsgrad, %	6,4%	5,3%	6,1%
5.2	Lågstadieverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	1,5%	0,5%	0,8%
3.2	Biblioteket	Intäkternas täckningsgrad, %	12,7%	0,4%	0,3%
7	Brand- och räddningsverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	1,6%	0,1%	0,2%
3.4	Medis	Intäkternas täckningsgrad, %	13,1%	0,0%	0,0%
3.5	Kommunernas socialtjänst	Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%
4.1	Förvaltning, äldreomsorg	Intäkternas täckningsgrad, %	0,1%	0,0%	0,0%
4.3	Vård på äldreomsorg	Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%
5.1	Administration, utbildning	Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%
5.4	Högstadieverksamhet	Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%
6.1	Teknisk administration	Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%

3. Förvaltningssektorn

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	59 716	37 570	39 260
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 381 733	-1 445 866	-1 511 510
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 327 335	-1 413 596	-1 477 560
Totalsumma	-1 327 335	-1 413 596	-1 477 560

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	59 716	117 230	123 920
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 428 981	-1 497 259	-1 563 650
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 374 583	-1 385 329	-1 445 040
Totalsumma	-1 374 583	-1 385 329	-1 445 040

3.1 Centralvalnämnden, revision, förvaltning och näringsliv

Ansvarsperson: kommundirektör

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	35 648	31 830	32 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-417 063	-429 210	-419 280
C100 Förvaltningssektorn Summa	-381 415	-397 380	-387 260
Totalsumma	-381 415	-397 380	-387 260

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	35 648	111 490	116 680
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-449 017	-464 951	-454 870
C100 Förvaltningssektorn Summa	-413 369	-353 461	-338 190
Totalsumma	-413 369	-353 461	-338 190

Verksamhet och övergripande mål

Kommunen ska, inom ramen för befintliga resurser, på ett rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som i största möjliga utsträckning motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling.

Förvaltningssektorn sköter bland annat ekonomi- och personalförvaltningen i kommunen.

Till ekonomiförvaltningen hör bland annat:

- Bokföring och fakturering
- Boksluts- och budgetarbete
- Beskattningskostnader
- Revision

Till personalförvaltning hör bland annat:

- Löneutbetalningar och lönebokföring
- Personalhälsa
- Företagshälsovård

Till verksamheten hör också bl.a:

- Kommunstyrelsen
- Kommunfullmäktige
- Näringsliv
- Samhällsplanering
- Val
- Sundaaktuellt
- Övrig allmän förvaltning
- Biblioteks- och kulturverksamheten
- Fritidsverksamheten
- Medis
- Kommunernas socialtjänst kf.

Verksamhetsmål 2024

Inför verksamhetsåret 2024 så har kanslipersonalen involverats i framtagandet av verksamhetsmålen.

Förvaltningens mål 2024 i prioriteringsordning:

1. Åtgärda de brister som framkom i samband med IT-revisionen.
2. Ta i bruk och implementera ett nytt ekonomisystem. (rest från 2022)
3. Delta i en gemensam upphandling tillsammans med övriga kommuner i syfte att ta fram ett nytt personaladministrations- / lönesystem.
4. Verkställa kommunfullmäktiges beslut av 9.11.2021, § 51, om att sälja resterande hyreshus på Lisafastersgränd i den takt som hyresgäster väljer att självmant flytta ut.
5. Söka samarbeten med andra kommuner på norra Åland gällande gemensamma förvaltningsstrukturer som t.ex. gemensamma nämnder m.m.
6. Bistå tekniska förvaltningen att beta av de arbetsuppgifter som ej blivit gjorda historiskt.
7. Färdigställa den lagstadgade kommunöversikten för Sunds kommun (rest från 2023).

Motiveringar till ändring

En medarbetare pensionerades under 2023 och samtidigt inleddes ett samarbete med Vårdö kommun där Sunds kommun köper byråsekreterare om 40 % av heltid. Detta minskar personalkostnaderna och ökar kostnaden för köp av tjänster. Inom de närmaste 2-3 åren så kommer medarbetare på kommunkansliet uppnå pensionsålder och därav ska redan nu ett arbete som tar sikte på framtiden inledas. Sammantaget så minskar kostnaderna för kommunkansliet med ca 18 t €.

Kostnaderna för företagshälsovård ökar med ca 8 t €, netto 4 t €.

Sammanfattningsvis så minskar hela detta område med 14 t € jämfört med budget 2023 och håller nollbudget jämfört med bokslut 2022, till budget 2024.

Personal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kommundirektör	100%	100%	100%
Ekonomichef	100%	100%	100%
Lönesekreterare	90%	80%	80%
Byråsekreterare*	100%	100%	0%
Byråsekreterare	100%	100%	100%
Summa	490%	480%	380%

Fördelning av lönesekreterare	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Sund	60%	50%	50%
Vårdö	30%	30%	30%
Summa	90%	80%	80%

Fördelning av byråsekreterare	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kommunkansliet	121%	124%	64%
Tekniska sektorn	30%	36%	36%
Byggnadsinspektionen	10%	10%	10%
Förvaltning, äldreomsorg	17%	20%	20%
Förvaltning, barnomsorg	22%	10%	10%
Summa	200%	200%	140%

* Byråsekreterare köps av Vårdö kommun om 40 % som en köptjänst (ej egen personal).

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	412,96 €	346,87 €	313,24 €
Intäkternas täckningsgrad, %	7,9%	24,0%	26,8%

Ekonomiplan 2025-2026

Bevaka kommande lagstiftning samt löpande effektivisera den centrala administrationen.

3.2. Biblioteks- och kulturverksamhet

Ansvarsperson: Bibliotekarie/Kommundirektör

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 824	240	240
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-55 732	-48 880	-56 950
C100 Förvaltningssektorn Summa	-45 908	-48 640	-56 710
Totalsumma	-45 908	-48 640	-56 710

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 824	240	240
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-67 498	-64 532	-73 500
C100 Förvaltningssektorn Summa	-57 674	-64 292	-73 260
Totalsumma	-57 674	-64 292	-73 260

Verksamhet och övergripande mål

Sunds bibliotek erbjuder en uppdaterad och relevant samling. Det ska finnas nya och aktuella böcker och tidningar av hög kvalitet. Biblioteket tillgängliggör böcker och övriga medier på ett tydligt och lättåtkomligt sätt. Genom skyltning, kommunens webbsida och sociala medier sprider man information om nya böcker samt annan aktuell och intressant litteratur. Förvärv av nya ljudböcker och filmer görs utefter behov.

Sunds bibliotek ska sträva efter att bidra till att minska den digitala klyftan och arbeta med att öka kunskapen om digitala informationsmedier till kommunens invånare. Detta exempelvis genom att marknadsföra de åländska bibliotekens digitala utbud.

Det ordnas olika utställningar i bibliotekets utrymmen. Skolbarnens och förskolebarnens projekt stöds genom att de ställs ut i biblioteket.

Meröppet bibliotek fungerar fortsättningsvis bra och information om denna service fortsätter att spridas.

Boken kommer-service erbjuds personer i kommunen som själva inte kan ta sig till biblioteket, på grund av exempelvis hög ålder, långvarig sjukdom eller funktionshinder.

Verksamhetsmål 2024

1. Ordna två informationstillfällen för bibliotekets digitala tjänster. 1: e-böcker, e-ljudböcker, e-tidningar, e-film. 2: bibliotek.ax: söka material, reservera, ”Mina sidor”.
2. Biblioteket samarbetar med Sunds skola. Varje skolklass besöker biblioteket varannan vecka. Bibliotekarien håller bokprat, presenterar utställningar, har högläsning och håller även bibliotekskunskap för skolans elever där det bland annat ingår att lära sig att söka i bibliotekskatalogen. Eleverna lånar böcker som de läser i skolan och hemma. Under sommaren ges sommarlån som sträcker sig till höstterminens start. Biblioteket samarbetar med skola och daghem kring litteratur och läsning. Biblioteket deltar i skolans SOL-projekt genom att dela ut en belöning i form av exempelvis ett bokmärke. Eleverna i årskurs ett får en bibliotekskasse och lånekort.
3. Samarbetet med Tosarby daghem sker enligt en ny samarbetsplan som togs fram till starten av läsåret 2023. Där ingår bland annat att varje barn ska besöka biblioteket 2 ggr/termin. De mindre barnen ska få besök av bibliotekarien 2 ggr/termin. I besöken ingår sagostunder, biblioteksäventyr och boklån. Bibliotekarien gästar föräldramötet i början av läsåret och berättar om biblioteket och vinsterna av att läsa med små barn samt bokpratar. Bokpåsar för hemlån byts ut en gång per termin. Månadens boktips att sätta upp i tamburen med böcker passande de olika åldrarna skickas till föreståndaren för utskrift. Bibliotekarien håller kura gryning för Tosarby daghem med högläsning under nordiska litteraturveckan.
4. Författarbesök två gånger per år. Eventuellt i samarbete med Finström, Geta, Saltvik och Vårdö bibliotek eller andra relevanta bibliotek eller organisationer.
5. Kura Skymning med högläsning ur utvald bok för vuxna under nordiska litteraturveckan i november i samarbete med de norräländska biblioteken. 2023 står Sunds bibliotek som värd för evenemanget och ordnar lokal, högläsning, fika och musik. Kostnaden delas mellan biblioteken.
6. Den norräländska bokcirkeln i samarbete med Finström och Saltviks bibliotek. 8 träffar ledda av Katarina Norrgård. Bidrag söks terminsvis från Svenska kulturfonden.
7. Stickcafé på biblioteket 8 gånger.
8. Högläsning på Tallgården 10 gånger.
9. Övergång till RFID-avläsning. Det innebär RFID-platta vid arbetsstationen, en ny utlåningsautomat samt etiketter till majoriteten av bibliotekets böcker. Motiveringen är att allt fler bibliotek på Åland inför RFID-avläsning istället för streckodsavläsning. Detta underlättar avläsning av material vid såväl underhållsarbete samt utlåning. En ny utlåningsautomat skulle även vara betydligt användarvänligare för låntagarna än den nuvarande. Mariehamns stadsbibliotek har som centralbibliotek rekommenderat att man påbörjar en övergång. Flertalet bibliotek har gjort inköpet av Nexbib på grund av förmånligt pris. De har fått goda rekommendationer av bland annat Saltviks bibliotek. Anbudet från Nexbib ligger på 6936 euro för material och installation samt 421 euro årligen för licens och support.

Motiveringar till ändring

Inga större ändringar jämfört med tidigare.

Personal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bibliotekarie	80%	61%	61%
Lokalvårdare	5,5%	5,5%	5,5%

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal utlån	10597	9735	9735
Lån/invånare	10,6	9,5	9,73
Nettodriftskostnad per invånare	67,43 €	63,09 €	73,43 €
Intäkternas täckningsgrad, %	12,7%	0,4%	0,3%

Ekonomiplan 2025-2026

Bibliotekets inredning uppdateras för att skapa större tillgänglighet. Biblioteket strävar efter att minska den digitala klyftan genom att investera i passande verktyg och sprida information. I övrigt fortgår verksamheten som tidigare och ”Meröppet bibliotek” utvecklas ytterligare.

3.3. Fritidsverksamhet

Ansvarsperson: Fritidsledare/Kommundirektör

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	10 923	5 500	7 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-94 153	-83 420	-91 720
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-88 548	-83 220	-90 030
Totalsumma	-88 548	-83 220	-90 030

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	10 923	5 500	7 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-97 681	-83 420	-91 720
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-92 076	-83 220	-90 030
Totalsumma	-92 076	-83 220	-90 030

Verksamhet och övergripande mål

Fritidssektorns verksamhet utgår ifrån en egen budget som fritidsledaren ansvarar för och förvaltar tillsammans med kommundirektören. Aktiviteternas omfattning beror på fritidsledarens förslag till aktiviteter utgående från budget. Barn, unga och vuxna i Sund skall ha ett brett utbud av aktiviteter att välja på. Återkommande och nya aktiviteter startar upp enligt intresse och önskan. Alla fritidsledarens aktiviteter skall vara öppna för alla som vill delta. Till verksamheten hör även att delta med personal i Godby ungdomsgårdsverksamhet och samarbeta med fritidsledare i andra kommuner för att kunna hålla i gemensamma fritidsaktiviteter, i synnerhet under skolloven.

Verksamhetsmål 2024

1. Komplettera utrustningen på gymmet för att bibehålla en bra och säker standard.
2. Utveckla utbudet av fritidsaktiviteter tillsammans med elever, föräldrar och övriga kommuninvånare.

Motiveringar till ändring

Föreningsbidragen beräknas öka med 10 000 € under 2024.

Personal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Fritidsledare	80%	80%	80%
Assistent, starka barn	2%	2%	2%

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	91,98 €	81,86 €	89,94 €
Föreningsbidrag per invånare	41,97 €	33,36 €	32,97 €
Intäkternas täckningsgrad, %	10,6%	6,2%	7,2%

Ekonomiplan 2025-2026

Upprätthålla och utveckla dagens nivå för driften av fritidsverksamheten. I dagsläget inget akut behov av större investeringar.

3.4. Medis

Ansvarsperson: Medis kontaktperson i Sund

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 322		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-21 966	-18 490	-18 490
C100 Förvaltningssektorn Summa	-18 645	-18 490	-18 490
Totalsumma	-18 645	-18 490	-18 490

Verksamhet och övergripande mål

Allmänbildande och meningsfull fritidssysselsättning för Sunds kommuninvånare.

Verksamhetsmål 2024

Inga verksamhetsmål. Verksamheten bedrivs via Mariehamns stad.

Motiveringar till ändring

Mariehamns stad har meddelat att de planerar att komma med ett förslag på reviderat avtal under 2023. Om detta ej sker så borde Sunds kommun tillsammans med övriga överväga att säga upp avtalet för att på det sättet tvinga fram en omförhandling.

Personal

Ingen egen personal i verksamheten.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal kurser i Sund	9	10	
Antal deltagare från Sund	138	126	
Kostnad per kurs i Sund	2 440,67 €	1 849,00 €	
Kostnad per kursdeltagare	159,17 €	146,75 €	
Nettodriftskostnad per invånare	21,94 €	18,15 €	18,47 €
Intäkternas täckningsgrad, %	13,1%	0,0%	0,0%

Ekonomiplan 2025-2026

Förhandla fram ett nytt Medisavtal tillsammans med övriga kommuner.

3.5. Kommunernas socialtjänst

Ansvarsperson: Kommundirektören

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C100 Förvaltningssektorn			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-792 820	-865 866	-925 070
C100 Förvaltningssektorn Summa	-792 820	-865 866	-925 070
Totalsumma	-792 820	-865 866	-925 070

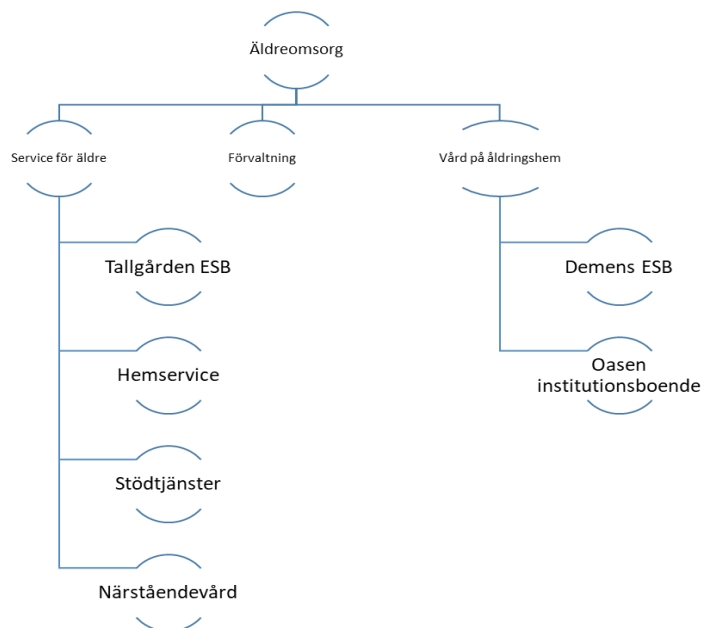
Verksamheten sker som ”köptjänst” av Kommunernas socialtjänst kf. (KST)

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare, Sund	792,03 €	849,72 €	924,15 €
Nettodriftskostnad per invånare, Åland	878,09 €	891,18 €	984,53 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0%	0%	0%

4. Äldreomsorg

Ansvarsperson: Äldreomsorgsledaren

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 121	326 980	435 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 392 068	-1 483 520	-1 682 270
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560
C420 Äldreomsorg Summa	-1 047 748	-1 172 180	-1 264 810
C200 Socialväsendet Summa	-1 047 748	-1 172 180	-1 264 810
Totalsumma	-1 047 748	-1 172 180	-1 264 810

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 121	326 980	435 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 547 209	-1 686 433	-1 872 440
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560
C420 Äldreomsorg Summa	-1 202 889	-1 375 093	-1 454 980
C200 Socialväsendet Summa	-1 202 889	-1 375 093	-1 454 980
Totalsumma	-1 202 889	-1 375 093	-1 454 980

4.1. Förvaltning

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
C421 Administration, äldreomsorg			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	66		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-75 225	-73 390	-77 040
C421 Administration, äldreomsorg Summa	-75 159	-73 390	-77 040
C420 Äldreomsorg Summa	-75 159	-73 390	-77 040
C200 Socialväsendet Summa	-75 159	-73 390	-77 040
Totalsumma	-75 159	-73 390	-77 040

Verksamhet och övergripande mål

- Äldreomsorgsledaren leder och utvecklar verksamheten inom äldreomsorgen i nära samarbete med Ansvarig närvårdare. Målet är att vara kostnadseffektiv samtidigt som verksamheten utvecklas så att vi kan erbjuda den bästa möjliga äldreomsorgen för de äldre i kommunen.
- Fortsätta det samarbete som pågår mellan de Norr åländska kommuner gällande äldreomsorgen. Bland annat jobba vidare med Äldreomsorgsledarnas nätverksgrupp, Äldrerådet, köpa vårdplatser och hemtjänst av varandra vid behov.
- Anlita Oasen, gällande demensvård på institutionsnivå och vid behov utredningsplatser, så att klienten alltid får tillgång till den rätta vårdnivån.
- Föreina olika generationer inom samhället genom samarbete med kommunens skola och daghemmet, genom att skola och daghem kommer och träffar de äldre på Tallgården eller att de äldre kan besöka daghem och skola.

Verksamhetsmål 2024

- Utveckla ledarskapsstrukturen inom äldreomsorgen i Sund, genom att anställa en Omvårdnadsledare med sjukskötarkompetens. Detta stärker ledarskapet på Tallgården. Omvårdnadsledaren kan fungera som Äldreomsorgsledaren vikarie, då en sjukskötare har utbildningsnivå som medför att den kan anställas som tjänsteman och därmed vara behörig till beslutsfattande och myndighetsutövande. Omvårdnadsledarens huvudsakliga ansvars område är vården, med en sjukskötare anställd på Tallgården, skulle det skapa en möjlighet till en bättre helhet för både personal och klienter. Det skulle vara av stor vikt att stärka kompetensen kring läkemedel, läkemedelshantering samt kompetensen i att bedöma olika sjukdomssymptom.
- Se över och vid behov revidera kriterier för olika vårdnivåer samt kriterierna för närståendevård.
- Arbeta aktivt för att trygga tillgången av behörig och kunnig personal på alla nivåer inom äldreomsorgen. Bland annat genom att lönesättningen ses över.

- Skapa en struktur gällande så kallade informerande hembesök, och så snart som möjligt starta upp detta.

Motiveringar till ändring

- Tillföra högre kompetens inom läkemedelshantering och sjukvård genom att omvandla en Närvårdar befattning till Omvårdnadsledare med sjukskötarkompetens, som kan stöda vårdpersonalen i deras arbete vilket skulle ge klienterna möjlighet till en ännu bättre vård och omsorg. Samt att det då finns en person som fullt ut kan vikariera Äldreomsorgsledaren under semestrar och annan ledighet. Noggrannare beskrivet i Bilaga 5 §37/3.10.2023

Personal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Äldreomsorgsledare	100%	100%	100%
Byråsekreterare vid kommunkansliet	17%	20%	20%

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kostnad per boende	3 155,05 €	3 431,42 €	3 668,57 €
Nettodriftskostnad per invånare	75,15 €	72,02 €	76,96 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0,1%	0,0%	0,0%

Ekonomiplan 2025-2026

- Fortsätta jobba med förvaltnings funktion, i och med anställandet av en omvårdnadsledare under 2024+
- Fortsätta jobba för att andelen hemservice(service i det egna hemmet) ökar i förhållande till den totala hemservicen.
- Fortsätta göra så kallade informerande hembesök, en verksamhet som startar 2024.
- Arbeta aktivt för att trygga tillräcklig personal inom äldreomsorgen.
- Fortsätta det samarbete som pågår mellan Norr Åländska kommunerna gällande äldreomsorgen.
- Anlita Oasen för att ha tillgång till lämplig vårdnivå för den enskilda individen.
- Föreina olika generationer inom samhället genom samarbete med kommunens skola och daghemmet.
- Fortsätta utvecklingen av dagverksamhetsfunktioner inom äldreomsorgen, med hjälp av sysselsättningshandledaren som anställs under 2024.
- Om förutsättningarna för det åländska programmet VIS(vårdinformationssystem)är de rätta och passar för den kommunala socialservicen bör kommunen ingå i systemet.

4.2. Service för äldre

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
C422 Service för äldre			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 055	326 980	435 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 162 286	-1 227 312	-1 398 960
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560
C422 Service för äldre Summa	-818 032	-915 972	-981 500
C420 Äldreomsorg Summa	-818 032	-915 972	-981 500
C200 Socialväsendet Summa	-818 032	-915 972	-981 500
Totalsumma	-818 032	-915 972	-981 500

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
C422 Service för äldre			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 055	326 980	435 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 317 427	-1 430 225	-1 589 130
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560
C422 Service för äldre Summa	-973 173	-1 118 885	-1 171 670
C420 Äldreomsorg Summa	-973 173	-1 118 885	-1 171 670
C200 Socialväsendet Summa	-973 173	-1 118 885	-1 171 670
Totalsumma	-973 173	-1 118 885	-1 171 670

Verksamhet

- Resultatområdet omfattar verksamheten på Tallgårdens servicehus med heldygnsvård (ESB), hemservice och stödtjänster. På Tallgården ESB erbjuds periodvård samt långtidsvård på effektiverat serviceboende nivå. På Tallgården finns också möjlighet för dag alternativt natt vård samt lagstadgad möjlighet till avlastning för närstående vårdare.
- Hemservice erbjuds både tillfälligt och regelbundet. Tillfällig hemservice är kortvariga punktinsatser i egna hemmet till exempel under akut sjuktid eller i form av injektionsgivning. Tillfällig hemservice är alltid tidsbestämd. Hemservice är regelbunden när klienten har minst ett besök per vecka eller tar emot hemservice via klientplan.

- Stödtjänster som badservice på Tallgården, klädvård, trygghetslarm, måltidsservice, samt inköpservice. Olika former av stödtjänster beviljas enligt behovsprövning.
- Närståendevårdstöd för personer över 65 år beviljas enligt kriterier.

Övergripande mål

- Att kunna producera service av hög kvalitet som kännetecknas av god omsorg, tillräcklig och kompetent personal och tillräckliga materiella resurser samt ekonomisk effektivitet.
- Att nå klienter i tidigt skede för att kunna möjliggöra ett längre hemmaboende.
- Att tidigt fånga upp de äldres behov och önskemål samt kunna svara på efterfrågan gällande nya serviceformer.
- Utveckla gemensamma aktiviteter för närståendevårdare samt informera om de aktiviteter som tredje sektorn erbjuder till personer som fungerar som närståendevårdare.
- Ta i bruk det gemensamma åländska VIS systemet(Vårdinformationssystem) som är under utveckling och som när det är dags ersätter Abilita journal system och troligen även övriga servicedelar som idag köps av Abilita.

Verksamhetsmål 2024

- Erbjuder Informerande hembesök till de invånare som fyller 80 år under året. Eftersom ÅHS lade ner sin verksamhet gällande förebyggande hembesök 2022.
- Ta i bruk Abilita mobila för att kunna svara upp mot ny lagstiftning(fom 1.1.2024) den nya lagstiftningen kommer att kräva att hemtjänst räknas i tid och inte i besök för att kunna faktureras. I programmet kan även personal, kvittera åtgärder samt göra noteringar i realtid. Detta kräver köp av licenser samt utbildning av vårdpersonalen.
- Sunds kommun bör anställa en sysselsättningshandledare. Och därmed starta upp och driva dagverksamhetsfunktioner inom äldreomsorgen, detta för att främja de äldre i kommunens välmående.
Noggrannare beskrivet i Bilaga 4 §37/ 3.10.2023

Personal

Personal på Tallgården	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Äldreomsorgsledare	100%	100%	100%
Byråsekreterare	17%	20%	20%
Summa ledning	117%	120%	120%
Vårdpersonal			
Omvårdnadsledare	0%	0%	50%
Ansvarig närvårdare	100%	100%	100%
Närvårdare	470%	500%	690%
Närvårdare, natt	230%	439%	293%
Vårdare	490%	280%	360%
Vårdare, natt	0%	0%	73%
Summa vårdpersonal	1290%	1319%	1566%
Lokalvård			
Lokalvårdare	160%	160%	160%
Summa lokalvård	160%	160%	160%
Kök			
Ledande kock	100%	100%	100%
Kock	160%	140%	140%
Summa kök	260%	240%	240%
Totalt personal	1827%	1839%	2086%

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Tallgården			
Totalt antal platser	28	28	28
Maximalt antal vård dygn	10 220	10 220	10 220
Vård dygn	5 898		7 665
Periodvård dygn	218	300	300
Vård kategori	3	3	3
Boende antal medeltal	16,16	21	21
Beläggning	60%	75%	75%
Antal närvårdare	8,0	13,6	14,0
Personaldimensionering	0,8	0,62	0,67

Hemservice			
Tillfälliga hemservicebesök	272	150	100
Regelbunden hemservice besök	613	1095	1929
Transportservice mellan hemmet och Tallgården	0	0	0

Trygghetstelefon			
Antal klienter i kommunen	10	20	15
Installerade på Tallgården	28	28	28

Måltidsservice, stödtjänst			
Antal transporterade portioner	2762	2700	2700

Närståendevård över 65år	4	3	3
Vård kategori 1	3	2	2
Vård kategori 2	0	1	1
Vård kategori 3	1	0	0

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kostnad per boende	81 523,95 €	53 280,24 €	55 793,81 €
Nettodriftskostnad per invånare	1 316,11 €	1 098,02 €	1 170,50 €
Intäkternas täckningsgrad, %	21,0%	22,6%	27,1%

Kategori 3 innebär mera krävande medicinsk vård utförd av närvårdare eller totalhjälp vid dagliga funktioner under en begränsad tid.

Ekonomiplan 2025-2026

- Inköp av 2-3 nya vårsängar med madrasser per år med början 2022, de nya sängarna skall vara 90 cm i bäddmått. Detta för att bland annat de luftmadrasser som används till våra svårt rörelsehindrade klienter skall passa. Samt att det är bekvämare med en bredare säng. Upprätthålla inköp av arbetsergonomisk utrustning.
- Upprätthålla kontinuerliga inköp av husgeråd och köksutrustning.
- Utöka personalkapaciteten i köket från 240% till 260% under 2025, det är redan på gränsen för vad som hinns med av köksarbetet. Succesivt ökar matservice som stödtjänst. Skulle dessutom Tallgården vara fullbelagt (28 boende) inklusive period- och avlastnings boende blir det mycket svårt att klara av köksarbetet med befintliga resurser. En utökning skulle även ge möjlighet att tex göra egen sylt, minska ännu mer på halvfabrikat, öka möjligheten till hembakat och förenkla vid tillredandet av specialkost till exempel timbalkost.
- Förnya och köpa in stolar till stora salen och till sysselsättningsrummet/lilla mötesrummet.

4.3. Vård på åldringshem

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C200 Socialväsendet			
C420 Äldreomsorg			
C423 Vård på institution			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-154 557	-182 818	-206 270
C423 Vård på institution Summa	-154 557	-182 818	-206 270
C420 Äldreomsorg Summa	-154 557	-182 818	-206 270
C200 Socialväsendet Summa	-154 557	-182 818	-206 270
Totalsumma	-154 557	-182 818	-206 270

Verksamhet och övergripande mål

Till Sunds kommun erbjuder Oasen följande vårdformer:

- Institutionsvård
- Demensvård på institutionsnivå
- Dagverksamhet för minnessjuka klienter.

Sunds kommun äger fom 2023 två vårdplatser hos Oasen.

Demensvård på ESB-nivå köper kommunen vid behov från Folkhälsans Allaktivitetshus på Åland, avdelning Linden eller Saltviks kommun Sunnanberg vårdhem.

Verksamhetsmål 2024

1. Budgeteras för 1 plats på Institution Demens för hela 2024
2. Det budgeteras även för en plats på Dagverksamhet för minnessjuka klienter, á ett besök per vecka.
3. Budgeteras för 1 plats på ESB demens på Sunnanberg vårdhem för hela 2024

Motiveringar till ändring

Gällande Oasen budgeteras det för en demensplats institution på helårs basis, i och med att det under 2023 nyttjas en plats på helårsbasis. Dagverksamhetsplatser är tänkta för klienter som vårdas av närstående vårdare i det egna hemmet.

Gällande Demens ESB budgeteras en plats på Sunnanberg vårdhem då det under 2023, köps en plats. Platsen förutsätts fortfarande under 2024 vara besatt.

Personal

Ingen egen personal i verksamheten.

Nyckeltal

Oasen	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal vård dygn, institution	38	0	0
Antal vård dygn, demens	406	365	365
Antal vård dygn, totalt	444	365	365
Vård dygns kostnad, grundavgift	32,06 €	35,81 €	41,07 €
Vård dygns kostnad, avskrivning	8,80 €	11,12 €	11,17 €
Vård dygns kostnad, institution	263,44 €	245,12 €	284,05 €
Vård dygns kostnad, demens	233,57 €	194,62 €	254,43 €

Sunnanberg ESB demens (Saltvik)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal vård dygn, Saltvik	187	365	365
Vård dygns kostnad, Saltvik	203,00 €	205,48 €	205,48 €

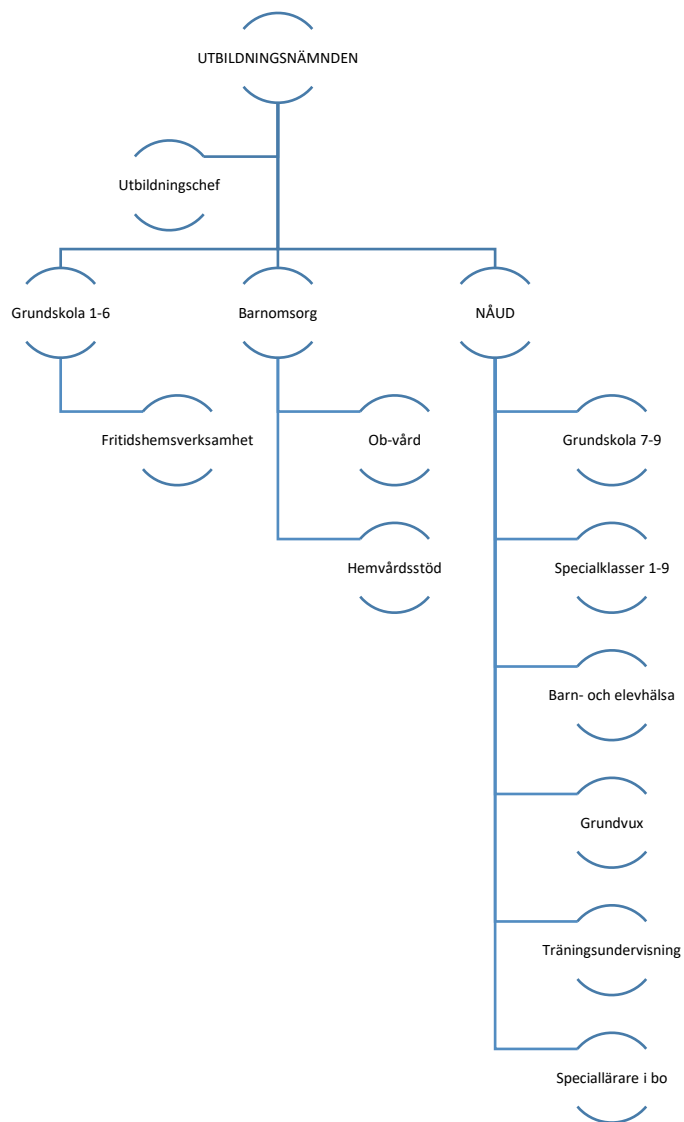
Folkhälsan demensboende	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal vård dygn, Folkhälsan	0	0	0
Vård dygns kostnad, Folkhälsan	- €	- €	- €
Total kostnad, Oasen-institution per dygn	304,30 €	292,05 €	336,29 €
Total kostnad, Oasen-demens per dygn	274,43 €	241,55 €	306,67 €
Total kostnad, Sunnanberg per dygn	203,00 €	205,48 €	205,48 €
Total kostnad, Folkhälsan per dygn	- €	- €	- €
Nettodriftskostnad per invånare	154,40 €	179,41 €	206,06 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0,0%	0,0%	0,0%

Ekonomiplan 2025-2026

Utveckla dagverksamhet för minnessjuka hemmaboende klienter i kommunens egen regi genom sysselsättningshandledaren som anställs under 2024.

Utnyttja platserna vid Oasen och på demens ESB endast när det för klienten är den optimala vårdnivån.

5 Utbildningsnämnden

Totalt externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	80 683	65 800	77 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 308 866	-2 397 780	-2 426 430
A7100 AVSKRIVNINGAR	-14 760	-9 130	-6 940
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 242 943	-2 341 110	-2 356 370
Totalsumma	-2 242 943	-2 341 110	-2 356 370

Totalt med interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	80 683	65 800	77 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 549 519	-2 687 949	-2 743 890
A7100 AVSKRIVNINGAR	-14 760	-9 130	-6 940
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 483 596	-2 631 279	-2 673 830
Totalsumma	-2 483 596	-2 631 279	-2 673 830

5.1. Administration

Ansvarsperson: Utbildningschef Cecilia Johansson

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C311 Förvaltning			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 383	-1 180	-35 805
C311 Förvaltning Summa	-1 383	-1 180	-35 805
C310 Grundläggande utbildning Summa	-1 383	-1 180	-35 805
C300 Utbildningsnämnden Summa	-1 383	-1 180	-35 805
Totalsumma	-1 383	-1 180	-35 805

Verksamhet och övergripande mål

Utbildningsnämndens verksamhet stadgas bland annat i Landskapslag för barnomsorg och grundskola (2020:32). Utbildningsverksamheten omfattar barnomsorg, grundskola inklusive fritidshemsverksamheten och grundskoleutbildning för andra än läropliktiga ”grundvux”.

Kommunen är huvudman för kommunens utbildningsverksamhet. Kommunen ska planera, utveckla, genomföra samordna, uppfölja och utvärdera utbildningsverksamheten i kommunen. Förvaltningen av kommunens utbildningsverksamhet sköts av utbildningsnämnden i Sund. För utbildningsverksamheten finns en gemensam tjänst som utbildningschef för kommunerna på norra Åland. Tjänsten administreras av Norra Ålands utbildningsdistrikt. I distriktet finns två gemensamma specialbarntädgårdslärartjänster, skolkuratorer och skolpsykolog genom köptjänst av Mariehamn. Dessa tjänster administreras genom NÅUD.

Utbildningschefen är föredragande i utbildningsnämnden och bistås i beredningen av ärenden av tjänstemännen för varje sektor; skolföreståndaren och daghemsföreståndaren.

Verksamhetsmål 2024

- Fortsatt implementering av nya lagen och läroplanerna för barnomsorg och grundskola

Ekonomiplan 2025-2026

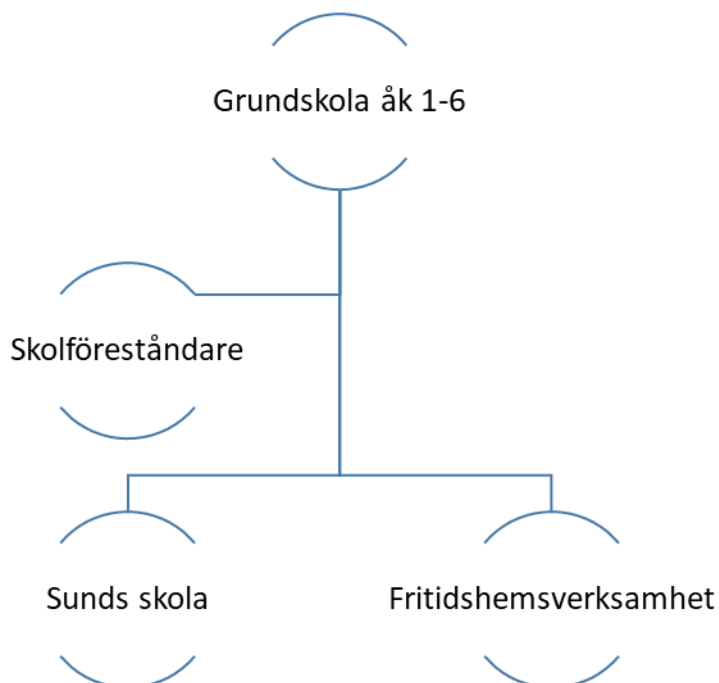
Utifrån elevstatistiken och födda barn i kommunen ser nämnden en nedgång. Minskningen av antalet barn påverkar inte daghemmet nämnvärt medan skolan kan göra effektiviseringar inom personalen. För elever i högstadiet har Sund en kraftig elevutveckling hösten 2023 medan en nedgång 2024 och 2025.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal sammanträden	3		
Ärenden	27		
Tjänstemannabeslut	43		
Nettodriftskostnad per invånare	1,38 €	1,16 €	35,77 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0%	0%	0%

5.2. Lågstadieverksamhet

Ansvarsperson: Skolföreståndare

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C312 Sunds skola			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	23 758	15 800	16 500
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-827 072	-840 780	-924 590
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 984	-4 660	-6 050
C312 Sunds skola Summa	-809 298	-829 640	-914 140
C310 Grundläggande utbildning Summa	-809 298	-829 640	-914 140
C300 Utbildningsnämnden Summa	-809 298	-829 640	-914 140
Totalsumma	-809 298	-829 640	-914 140

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C312 Sunds skola			
A310 VERKSAMHETENS INTÄKTER	23 758	15 800	16 500
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-974 512	-1 011 922	-1 115 390
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 984	-4 660	-6 050
C312 Sunds skola Summa	-956 738	-1 000 782	-1 104 940
C310 Grundläggande utbildning Summa	-956 738	-1 000 782	-1 104 940
C300 Utbildningsnämnden Summa	-956 738	-1 000 782	-1 104 940
Totalsumma	-956 738	-1 000 782	-1 104 940

Verksamhet och övergripande mål

Verksamhetsmål 2024

Skolan vill fokusera på trygghet, lärande och samarbete.

Trygghet

- Trygghet är för oss basen där all utveckling tar sin början och innefattar såväl den psykiska som den fysiska miljön. Trygga individer har bättre förutsättningar att utvecklas och lära. Det handlar om att vara trygg i sin omgivning, men också i sig själv.
- I vår skola vill vi att det skall råda en positiv anda. Våra elever skall våga uttrycka sig, lita på vuxna och de skall få uppleva att vi ser dem.

”Välmående” lektionerna som alla årskurser hade under läsåret 2022-2023 fortsätter enligt samma modell. Vi kommer att använda materialet ”Livskunskap” under välbefinnande lektionerna. Inför läsåret 2023-2024 var författaren till nämnda läromaterial, Pernilla Lindroos inbjuden till kollegiet för en föreläsning i syfte att inspirera och berätta om sina erfarenheter från att jobba med temat välbefinnande i förebyggande syfte bland skolelever.

Skolan svarar årligen på KiVa enkäten som ger en signal om hur våra elever mår. Resultatet från den senaste enkäten som delgavs skolan under våren 2023 visar att våra elever fortsättningsvis trivs i skolan och att ingen mobbning förekommer. Under läsåret 2023-2024 behövde vårt antimobbningsteam inte göra någon mobbningsutredning.

Vi har ett uppgjort rastövervakningsschema för att garantera att vi har tillräckligt med vuxna ute under elevernas raster.

Lärande

- I Sunds skola skall eleverna få utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Vi har tydliga mål och inställningen är att alla kan lyckas. Lär miljön skall vara positiv och engagerande.
- Eleverna får lära sig att utvärdera sig själva och sina mål. Lärprocessen är lika viktig som resultatet.
- Kompetenskalendern som tutorerna utarbetade inför senaste läsår är synliga i våra klassrum. Efter ett första år med kalendern är vi överens om att vi behöver fortsätta jobba med den för att innehållet i den skall bli något som vi rutinmässigt tar med i vår undervisningsplanering. Det här läsåret tar vi oss an den nya månadens tema genom att förbereda oss med givna diskussionsfrågor som behandlas på kollegiemötena.
- Utbildningsstyrelsen har ett projekt som heter Lässtrategier. Syftet med projektet är att göra vårt land till världens mest multilitterära land fram till år 2030. Läsningen har alltid haft en central roll i vår skola och vi har varje höst- och vårtermin läsveckor då alla klasser under 4 veckor läser 20 minuter varje dag under skoldagen. I och med det här projektet har vi anledning att ytterligare lyfta läsningen. Planeringen för att inspirera till mer läsning är på gång.

I skolan använder vi oss av olika arbetssätt för att väcka insikt om att det finns olika sätt att göra/lösa uppgifter och att lära sig.

Den formativa bedömningen är ett nytt sätt att bedöma som tar med eleverna i den egna lärandeprocessen. Inte bara den enskilda eleven utan en grupp elever eller en klass kan ha mål som man arbetar mot och som man reflekterar över under processens gång tillsammans med sin lärare.

Utvecklingssamtalen som är en form av utvärdering förbereds och leds av eleverna. De berättar för sina föräldrar om sitt skolarbete och sina uppställda mål.

Elevernas lärande bedöms också genom traditionella prov, färdiga produkter, föredrag och olika presentationer. I bedömningen som ges på betyget tar läraren i beaktande hur lärprocessen framskridit.

Samarbete

- Samarbete handlar om att tillsammans kunna arbeta mot gemensamma mål. Ett framgångsrikt samarbete bygger på delaktighet, individuellt ansvarstagande, god kommunikation och tydliga mål. I samarbetet lär vi oss lyssna på varandra och respektera olika åsikter. Individuella skillnader skall vi lära oss se som en styrka att dra nytta av för att lära oss mer.
- Senaste läsår införde vi elevagentverksamhet. Verksamheten utföll väl och uppskattades av både elever och lärare så vi fortsätter också läsåret 2023-2024. Eleverna i åk3-6 gör en fritt formulerad ansökan där de önskar vilken agentgrupp de är intresserade av. De skall också motivera sitt val. Utifrån önskemålen gör lärarna grupperna. Varje grupp leds av en lärare och grupperna träffas en gång/månad.

Vi har rörelseagenter, positiva agenter, digiagenter, elevrådsagenter och läsagenter. Eleverna i åk1-2 blir engagerade i verksamheten genom att de får ta del i de uppgifter som agentgrupperna får att göra fram till nästa möte.

Läsåret 2023-2024 fortsätter vi med tutorer och de håller i läsårets helhetsskapande projekt som har "Hållbar utveckling" som tema. Samarbetet med Geta och Vårdö skolor under senaste läsårs projekt var uppskattat så vi fortsätter på samma sätt. I planerna ingår bl.a. att eleverna också det här läsåret skall träffas fysiskt två gånger och att de vid de träffarna jobbar med frågor/problem som planerats av lärarna.

Årskurserna har olika inriktning inom det hållbara utvecklingsarbetet:

Åk1-2: social hållbarhet

Åk3-4: ekologisk hållbarhet

Åk5-6: ekonomisk hållbarhet.

Utöver det här gör våra elever i åk5-6 en Storyline med Globala båten som rubrik.

Övergripande mål 2024

Sunds skola är en skola för alla. Vi strävar efter att eleverna skall utvecklas var och en efter sin förmåga och sina förutsättningar.

Skolan vill fokusera på att

- eleverna skall lära sig ställa upp självständiga mål och bedöma resultatet/se sambandet mellan uppställda mål och resultat
- eleverna skall lära sig att ta ansvar och respektera varandra
- uppmuntra till självständigt tänkande

Sunds skolas arbetssätt genomsyras av en positiv anda, hövlighet och tolerans för olikheter.

Personal

Lågstadiesverksamhet	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Skolföreståndare	100%	100%	100%
Klasslärare	560%	500%	500%
Timlärare	80%	0%	0%
Speciallärare	100%	100%	100%
Assistent	210%	112,4%	112,4%
Ledande kock	100%	100%	100%
Kock	50%	50%	50%
Lokalvårdare	140%	150%	150%

Nyckeltal

Lågstadiesverksamhet	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Elevantal	58	59,5	59
Timresurs	152,5	176	145
Timresurs/elev	2,63	2,96	2,30
Skolskjutskostnad/elev	1 882 €	1 834 €	1 773 €
Livsmedelkostnad/portion	2,88 €	3,11 €	4,49 €
Kostnad/elev	15 913 €	16 222 €	17 339 €
Kostnad per invånare	922,03 €	947,23 €	1 022,00 €
Intäkternas täckningsgrad, %	1,5%	0,5%	0,8%

Ekonomiplan 2025-2026

5.2.1. Fritidshemsverksamheten
(ingår i lågstadiesverksamheten)

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C312 Sunds skola			
3127 Fritidshemsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 612	11 200	8 200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-35 198	-38 490	-80 530
3127 Fritidshemsverksamhet Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C312 Sunds skola Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C310 Grundläggande utbildning Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C300 Utbildningsnämnden Summa	-25 586	-27 290	-72 330
Totalsumma	-25 586	-27 290	-72 330

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C312 Sunds skola			
3127 Fritidshemsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 612	11 200	8 200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-35 198	-38 490	-80 530
3127 Fritidshemsverksamhet Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C312 Sunds skola Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C310 Grundläggande utbildning Summa	-25 586	-27 290	-72 330
C300 Utbildningsnämnden Summa	-25 586	-27 290	-72 330
Totalsumma	-25 586	-27 290	-72 330

Verksamhet och övergripande mål

- Att stödja och komplettera hemmets fostran.
- Att ge barnen tid att leka och utvecklas genom leken.
- Att ge barnen en god omvårdnad i en stressfri miljö.
- Att ge etisk fostran, lära barnen visa hänsyn, respekt, ta ansvar och att kunna samarbeta.
- Att lära barnen uttrycka sina tankar och känslor i ord.

- Att ge erfarenheter och upplevelser inom:
 - Fysisk fostran
 - Språklig medvetenhet
 - Bild och skapande
 - Natur och miljö
- Att hjälpa barnen att klara av vardagliga sysslor i hemmet.

Verksamhetsmål 2024

1. Utveckla det sociala samspelet mellan barnen.
2. Deltagande i tillredandet, dukning och avdukning vid mellanmålet.

Motiveringar till ändring

Personal

Fritidshemsverksamhet	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Eftermiddagsledare	60%	68,8%	68,8%
Assistent	0%	26,80%	26,80%

Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal inskrivna barn	9	10	12
Kostnad/barn	3 754 €	3 549 €	3 211 €
Nettodriftskostnad per invånare	33,75 €	34,83 €	81,84 €
Intäkternas täckningsgrad, %	22,1%	24,0%	9,1%

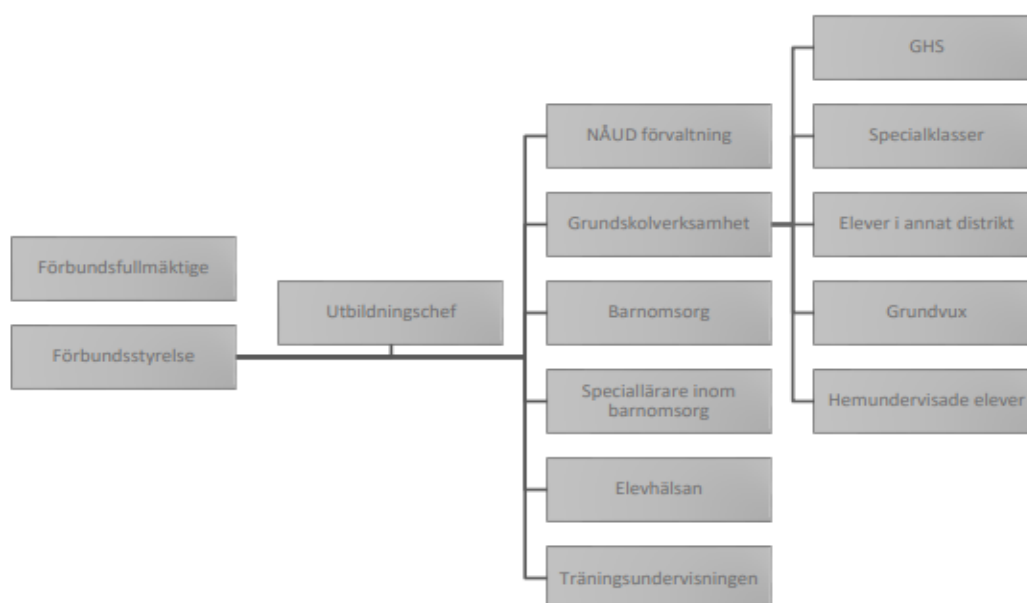
Ekonomiplan 2025-2026

5.4. Högstadiesamhet

Ansvarsperson: Utbildningschef

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C310 Grundläggande utbildning			
C313 Norra Ålands Utbildningsdistrikt			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-695 542	-727 880	-607 515
C313 Norra Ålands Utbildningsdistrikt Summa	-695 542	-727 880	-607 515
C310 Grundläggande utbildning Summa	-695 542	-727 880	-607 515
C300 Utbildningsnämnden Summa	-695 542	-727 880	-607 515
Totalsumma	-695 542	-727 880	-607 515

Kommunalförbundet Norra Ålands utbildningsdistrikt (NÅUD) består av medlemskommunerna Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö

Verksamhetens uppgifter är att erbjuda undervisning för medlemskommunernas elever i grundskolans årskurser 7-9 samt för eleverna i distriktets specialklasser årskurserna 1-9 i enlighet med LL (2020:32) och LF (2020:99) för barnomsorg och grundskola, grundavtal, utbildningsstadga och andra styrdokument.

Kommunalförbundet handhar, förutom kommunalförbundets förvaltning, på medlemskommunernas vägnar:

- Grundskoleundervisning åk 7-9
- specialklassundervisningen i grundskolan
- elever med skolgång i annat distrikt åk 7-9
- träningsundervisningen samt specialfritidshemsverksamheten
- grundskoleutbildning för andra än läropliktiga
- barn- och elevhälsan
- speciallärarna i barnomsorgen
- Finströms, Getas, Sunds och Vårdös förvaltning rörande utbildningsverksamhet

Personal

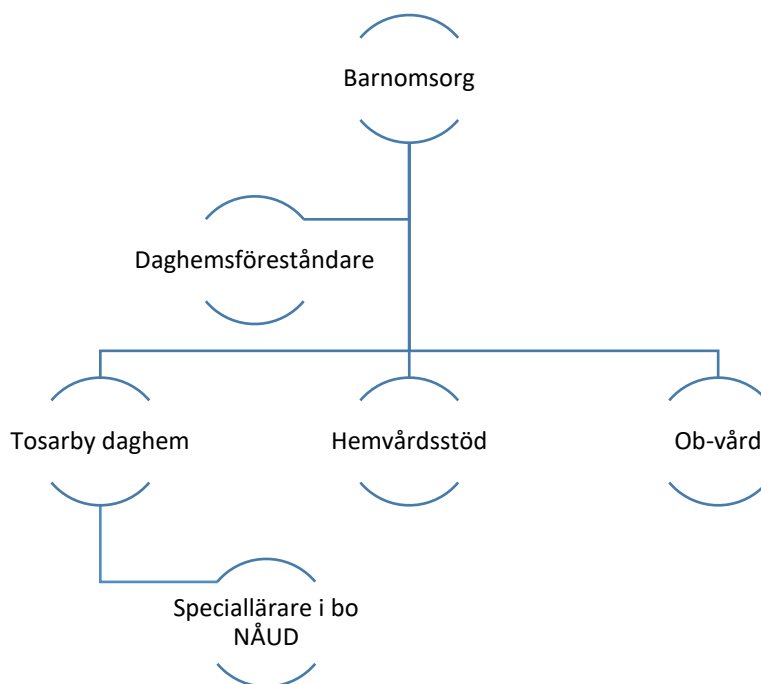
Ingen egen personal i verksamheten.

För mer information om budgetens innehåll hänvisas till NÅUD:s budget.

Nyckeltal

Norra Ålands utbildningsdistrikt	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kostnad per elev	17 388,55 €	21 408,24 €	17 868,09 €
Nettodriftskostnad per invånare	694,85 €	714,31 €	606,91 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0%	0%	0%

5.5. Barnomsorg

Ansvarsperson: Daghemsföreståndaren

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C320 Barnomsorg			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	56 925	50 000	60 500
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-784 870	-827 940	-858 520
A7100 AVSKRIVNINGAR	-8 776	-4 470	-890
C320 Barnomsorg Summa	-736 721	-782 410	-798 910
C300 Utbildningsnämnden Summa	-736 721	-782 410	-798 910
Totalsumma	-736 721	-782 410	-798 910

Totalt med interna

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C300 Utbildningsnämnden			
C320 Barnomsorg			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	56 925	50 000	60 500
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-878 083	-946 967	-985 180
A7100 AVSKRIVNINGAR	-8 776	-4 470	-890
C320 Barnomsorg Summa	-829 934	-901 437	-925 570
C300 Utbildningsnämnden Summa	-829 934	-901 437	-925 570
Totalsumma	-829 934	-901 437	-925 570

Verksamhet och övergripande mål

Daghemsverksamheten är vid Tosarby daghem. Daghemmet har 52 inrättade platser fördelade på tre avdelningar.

- Solsidan (12 platser) för 1-3 åringar
- Sjöbacken och Stjärnåsen (20 platser vardera) för 3-6 åringar.

Hemvårdsstödet omfattar stöd för barn i hemmet från ca 9 månaders ålder fram till dess barnet fyller tre år förutom under föräldrapenningsperioder. Beviljas barnet kommunal barnomsorgsplats upphör rätten till hemvårdsstöd. Partiellt hemvårdsstöd kan lyftas för barn under tre år och för skolelever i åk 1 och 2, vars vårdnadshavare valt att arbeta max 30h/vecka till förmån för sitt barn.

Verksamheten stöder sig på

- Landskapslagen för skola och barnomsorg (2020:32)
- Läroplan för barnomsorgen på Åland – implementering mellan åren 2022-2025
- Tosarby daghems arbetsplan

Barnomsorgen är uppbyggd av pedagogik och omsorg. Verksamhetsinnehållet skall tillgodose alla barns behov av lek och positiva erfarenheter samt erbjuda en trygg miljö som stöder barnets utveckling inom de lärområden och nyckelkompetenser presenterade i barnomsorgens läroplan. Barnomsorgen skall möta de aktuella barngruppernas behov och även se till det enskilda barnet. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att varje barn erhåller gynnsamma och likvärdiga förutsättningar för en god skolstart.

Framförhållning, beredskap och tillräckliga resurser i form av personal, material, handledning samt fortbildning skall finnas för att möta de förändringar och utmaningar som verksamheten ständigt ställs inför.

Verksamhetsmål 2024

1. **Utöka barnens rörelse i vardagen** – Motorik som övergripande tema för hela daghemmet för att få barnen att dels utvecklas men också öka sin kondition, rörlighet och röra på sig mera i vardagen
2. **Uppmärksamma barnets rätt till delaktighet** – förtydliga och införliva konkretare för barnen om barnkonventionen och lyfta in barnens intressen i planeringen av verksamheten

Motivering till ändringar

Våren 2024 kommer vi satsa på välmående och motorik där personalen kommer få lämplig fortbildning, vilket bibehåller en ganska hög utbildningspeng.

De ökade utgifterna på material beror på ett lyckosamt ökat barnantal men framför allt på att vi behöver uppdatera våra digitala verktyg i enlighet med ökat behov i förhållande till nya läroplanen samt att de behöver uppdateras/förnyas. Dessutom behöver vi byta ut trasiga gungor på gården och uppdatera sängkläderna vid småbarnsavdelningen.

Personal

Barnomsorg	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Daghemsföreståndare	100%	100%	100%
Lärare i barnomsorgen	310%	300%	300%
Barnskötare	390%	580%	580%
Assistent	350%	238%	238%
Ledande kock	100%	100%	100%
Lokalvårdare	100%	80%	80%
Byråsekreterare, kommunkansliet	22%	10%	10%

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Barnantal i kommunen, 31.12	51	53	55
Barnantal vid daghemmet		41 vår	38 vår
0-6 år (vår/höst)		39 höst	44 höst
Belägningsprocent		79% vår	73% vår
		75% höst	85% höst
Kostnad per barn	23 053,72 €	22 535,93 €	23 139,25 €
Livsmedelskostnad	3,32 €		
Nettodriftskostnad per invånare	829,10 €	884,63 €	924,65 €
Intäkternas täckningsgrad	6,42%	5,26%	6,14%

Barnomsorgen har 231 verksamhetsdagar och 52 inrättade platser samt lagstadgat bemanning för verksamhetens behov.

Ekonomiplan 2025-2026

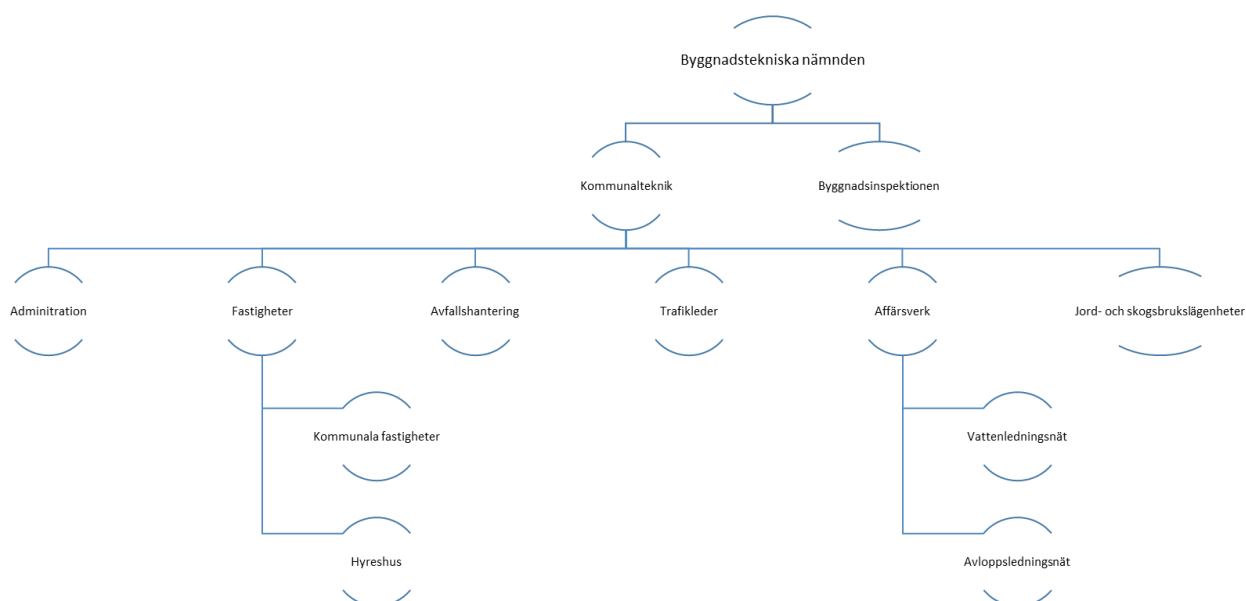
Nativiteten är fortsättningsvis tämligen låg i Sund, men vi kan se en mera jämn fördelning i barnantalet mellan årskullarna vilket såklart medför ett förhoppningsvis jämnare barnantal vid daghemmet. Vi har och har haft en positiv inflyttning av barn i daghemsålder vilket hjälper våra siffror i positiv bemärkelse.

Vi kan se att barnens närvarotider har förlängts, delvis på grund av den nya lagstiftningen om subjektiv rätt – tidigare hade vi ca 8-9 barn till frukost nu har vi minst 12-13stycken men kan ha upp till 18 stycken samt att få barn går hem vid 15 och flera stannar mot klockan 17 – och väldigt få barn har regelbundet lediga dagar. Vi har fortsättningsvis ett högt behov av specialpedagogiska insatser och likaså språkstöd för barn med annat modersmål vilket kräver resurser.

Barnomsorgen har nu den nya läroplanen sjösatt sedan 1.8.2022 och implementeringen av en plan som förändrar ganska mycket i vårt arbete förväntas ta minst tre till fem år där vi kan se att själva arbetssättet skall ändra fokus och en mera individanpassad verksamhet förväntas – vilket såklart också kräver resurser.

Verksamheten vid daghemmet skall fortsättningsvis skötas ur ett långsiktigt perspektiv med god personalpolitik och tydlig kommunikation enligt fastställda styrdokument.

6. Byggnadstekniska nämnden

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	574 026	549 696	551 890
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-956 017	-954 560	-1 069 820
A7100 AVSKRIVNINGAR	-327 866	-338 990	-339 510
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-709 857	-743 854	-857 440
Totalsumma	-709 857	-743 854	-857 440

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 070 438	1 151 323	1 165 270
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-986 220	-1 056 134	-1 172 290
A7100 AVSKRIVNINGAR	-327 866	-338 990	-339 510
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-243 648	-243 801	-346 530
Totalsumma	-243 648	-243 801	-346 530

Personal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Benämning	% av heltid	% av heltid	% av heltid
Byggnadsinspektör/kommuntekniker	30%/70%	30%/70%	30%/70%
Fastighetsskötare	100%	100%	100%
Service­man	100%	100%	100%
Lokalvårdare, kommunkansliet	20%	20%	20%

6.1. Teknisk administration

Ansvarsperson: kommunteknikern

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C511 Förvaltning, tekniska sektorn			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-71 367	-74 870	-93 340
C511 Förvaltning, tekniska sektorn Summa	-71 367	-74 870	-93 340
C510 Tekniska sektorn Summa	-71 367	-74 870	-93 340
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-71 367	-74 870	-93 340
Totalsumma	-71 367	-74 870	-93 340

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C511 Förvaltning, tekniska sektorn			
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-78 473	-80 532	-99 270
C511 Förvaltning, tekniska sektorn Summa	-78 473	-80 532	-99 270
C510 Tekniska sektorn Summa	-78 473	-80 532	-99 270
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-78 473	-80 532	-99 270
Totalsumma	-78 473	-80 532	-99 270

Verksamhet och övergripande mål

- Tekniska sektorn leder skötseln av det kommunala vatten- och avloppsledningsnäten, kommunala vägar samt gator på bostadsområden, badstränderna, de kommunala fastigheterna och kommunens hyresbostäder.
- Tekniska sektorn ansvarar även för organisering av avfallshanteringen i kommunen samt förvaltar kommunens jord- och skogsegendomar.
- Verksamheten sköts så att den blir så effektiv som möjligt med beaktande av tilldelade budgetmedel.
- Delta i framtagande av en VA-plan för hela Åland.
- Löpande kartlägga och åtgärda inläckage i avloppsledningsnätet.
- Löpande ansluta fastigheter till det kommunala avloppsledningsnätet.

Verksamhetsmål 2024

1. Färdigställa förslag till vatten- och avloppsplan för Sunds kommun. (För extern rithjälp upptas 1.000 €)
2. Genomföra grundrenovering av kommunalvägar enligt tilldelade investeringsanslag och grundrenoveringsplan.
3. Genomföra grundrenoveringar i hyresfastigheterna enligt plan.

Investerings- och renoverings samt utredningsprojekten läggs i prioriteringsordning och förverkligas utgående från den.

Motiveringar till ändring

Fram till år 2013 var resurserna inom byggnadstekniska administrationen 135% för att sedan på grund av omstrukturering och besparingsskäl minskats till 100%.

Arbetsmängden minskade inte i samma omfattning och nu finns en ”arbetsskuld” som gör sig allt mer påmind. I och med att arbetsskulden växer ökar också behovet om mer resurs (fastighetstekniker) för att stärka ledningsfunktionen inom i huvudsak fastighetsförvaltningen då det finns ett fortgående renoveringsbehov i kommunens fastigheter. Ett anslag om 25.000,- finns upptaget för resursförstärkning, anslaget kan användas för köptjänster och/eller anställande av tilläggsresurs.

Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	78,39 €	79,03 €	99,17 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0%	0%	0%

Ekonomiplan 2025-2026

- Löpande kartlägga och åtgärda inläckage i avloppsledningsnätet.
- Löpande ansluta fastigheter till det kommunala avloppsledningsnätet.
- Genomföra grundrenovering av kommunalvägar enligt tilldelade investeringsanslag och grundrenoveringsplan.
- Genomföra grundrenovering av hyresfastigheterna enligt tilldelade investeringsanslag och grundrenoveringsplaner
- Upprätta grundrenoverings och underhållsplaner för de kommunala fastigheterna.

6.2. Fastigheter

Ansvarsperson: kommunteknikern

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	347 314	309 990	297 150
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-578 300	-576 230	-600 350
A7100 AVSKRIVNINGAR	-253 695	-258 680	-259 160
C510 Tekniska sektorn Summa	-484 681	-524 920	-562 360
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-484 681	-524 920	-562 360
Totalsumma	-484 681	-524 920	-562 360

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	827 801	890 987	894 610
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-594 225	-657 910	-681 680
A7100 AVSKRIVNINGAR	-253 695	-258 680	-259 160
C510 Tekniska sektorn Summa	-20 119	-25 603	-46 230
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-20 119	-25 603	-46 230
Totalsumma	-20 119	-25 603	-46 230

Verksamhet och övergripande mål

Byggnaderna sköts och underhålls med långsiktiga mål med inriktning på:

- God driftsekonomi
- Förebyggande fastighetsunderhåll
- Miljömässigt hållbara uppvärmningssystem
- Ett bra inomhusklimat

6.2.1. Kommunala fastigheter

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C512 Kommunala fastigheter			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	63 742	78 990	79 200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-324 220	-299 670	-307 290
A7100 AVSKRIVNINGAR	-201 419	-205 610	-206 840
C512 Kommunala fastigheter Summa	-461 897	-426 290	-434 930
C510 Tekniska sektorn Summa	-461 897	-426 290	-434 930
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-461 897	-426 290	-434 930
Totalsumma	-461 897	-426 290	-434 930

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C512 Kommunala fastigheter			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	536 029	577 069	587 010
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-332 631	-371 560	-381 110
A7100 AVSKRIVNINGAR	-201 419	-205 610	-206 840
C512 Kommunala fastigheter Summa	1 978	-101	-940
C510 Tekniska sektorn Summa	1 978	-101	-940
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	1 978	-101	-940
Totalsumma	1 978	-101	-940

Verksamhetsmål 2024

Anskaffande av nya persienner eller motsvarande till Tallgården (9.000 €)
Påbörja utbytet av armaturer för gårdsbelysning till led.

Motiveringar till ändring

Ingen ändring sen tidigare, löpande underhåll sker utgående från budgeterade medel.
Verksamheten vid Tallgården pågår dygnet runt och en tillgänglig fastighetsjour har efterfrågats.

Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	- 1,98 €	0,10 €	0,94 €
Intäkternas täckningsgrad, %	100,4%	100,0%	99,8%

Ekonomiplan 2025-2026

- Skolan: Målningsreovering och golvmattsbyten i två klassrum per år (årskostnad 9.500 €).
- Byta ut gårdsbelysningarnas armaturer till led.

6.2.2. Hyresfastigheter

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C513 Hyresfastigheter			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	283 125	231 000	217 950
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-143 738	-116 380	-122 870
A7100 AVSKRIVNINGAR	-47 223	-48 020	-49 400
C513 Hyresfastigheter Summa	92 164	66 600	45 680
C510 Tekniska sektorn Summa	92 164	66 600	45 680
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	92 164	66 600	45 680
Totalsumma	92 164	66 600	45 680

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C513 Hyresfastigheter			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	291 325	239 200	227 540
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-151 252	-126 170	-130 380
A7100 AVSKRIVNINGAR	-47 223	-48 020	-49 400
C513 Hyresfastigheter Summa	92 851	65 010	47 760
C510 Tekniska sektorn Summa	92 851	65 010	47 760
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	92 851	65 010	47 760
Totalsumma	92 851	65 010	47 760

Verksamhet och övergripande mål

- Tillhandahålla förmånliga och välskötta hyreslägenheter i kommunen.
- Utgående från godkända grundrenoveringsplaner förverkliga nödvändiga renoveringar.

Verksamhetsmål 2024

1. Fortsätta med att göra köksrenoveringar där det finns gamla kök i dåligt skick i samband med att lägenheterna byter hyresgäst.

Motivering till ändringar

Lisafastersgränd som var 8 hus från början varav ett såldes år 2022, ett våren 2023 och så är ytterligare 2 är klara för försäljning och beräknas vara sålda till eller under 2024.

Nyckeltal

Uthyrningsgrad,%				
Fastighet	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Antal läg.
Lisafastersgränd	98	95		4
Stenbacka	98	90		6
Sundby IV	100	98		9
Ruddammen	98	90		5
Stenhaga	100	98		5
Hemgården	100	95		8
Finby hyreshus	85	90		4
Medeltal	97	94		6

Nettodriftskostnad per invånare	- 92,76 €	- 63,80 €	- 47,71 €
Intäkternas täckningsgrad, %	146,8%	137,3%	126,6%

Ekonomiplan 2025-2026

Löpande utföra renoverings- och underhållsarbeten i hyreshusen.

6.2.3. Skötsel av fastigheter och kommunal teknik

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C514 Övrig fastighetsförvaltning			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	447		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-110 342	-160 180	-170 190
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 052	-5 050	-2 920
C514 Övrig fastighetsförvaltning Summa	-114 948	-165 230	-173 110
C510 Tekniska sektorn Summa	-114 948	-165 230	-173 110
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-114 948	-165 230	-173 110
Totalsumma	-114 948	-165 230	-173 110

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C514 Övrig fastighetsförvaltning			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	447	74 718	80 060
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-110 342	-160 180	-170 190
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 052	-5 050	-2 920
C514 Övrig fastighetsförvaltning Summa	-114 948	-90 512	-93 050
C510 Tekniska sektorn Summa	-114 948	-90 512	-93 050
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-114 948	-90 512	-93 050
Totalsumma	-114 948	-90 512	-93 050

Verksamhet och övergripande mål

En kvalitativ skötsel av de kommunala fastigheterna, de av kommunen ägda hyreshusen, kommunens vatten- och avloppsledningsnät, kommunens badstränder.

För verksamheten som leds av kommunteknikern finns en fastighetsskötare och en serviceman. Extra hjälp anställs under sommaren och sommarsemesterna.

Verksamhetsmål 2024

1. Arbeta fram rutiner för att göra verksamheten mer effektiv.
2. Arbeta med förebyggande åtgärder för att undvika och minimera driftstörningar i verksamheterna.
3. Anskaffa utrustning som gör arbetet effektivare.
4. Delta i kompetenshöjande utbildningar och skolningstillfällen som anknyter till verksamheten.

Motiveringar till ändring

Ingen ändring från tidigare år.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	114,83 €	88,82 €	92,96 €
Intäkternas täckningsgrad, %	0,4%	45,2%	46,2%

Ekonomiplan 2025-2026

Inrätta jourarbete för fastighetsskötaren och servicemannen.

6.3. Avfallshantering

Ansvarsperson: kommunteknikern

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C515 Avfallshantering			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	111 187	110 000	126 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-104 047	-111 520	-155 050
A7100 AVSKRIVNINGAR	-3 517	-3 780	-1 540
C515 Avfallshantering Summa	3 624	-5 300	-30 590
C510 Tekniska sektorn Summa	3 624	-5 300	-30 590
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	3 624	-5 300	-30 590
Totalsumma	3 624	-5 300	-30 590

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C515 Avfallshantering			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	111 187	110 000	126 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-104 047	-113 342	-157 000
A7100 AVSKRIVNINGAR	-3 517	-3 780	-1 540
C515 Avfallshantering Summa	3 624	-7 122	-32 540
C510 Tekniska sektorn Summa	3 624	-7 122	-32 540
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	3 624	-7 122	-32 540
Totalsumma	3 624	-7 122	-32 540

Verksamhet och övergripande mål

- Verksamheten omfattar hantering av avfall, returmaterial och problemavfall. I Svensböle finns en bemannad återvinningscentral som har fasta öppethållningstider med 2x4 timmar gånger per vecka. I Finby, Kastelholm och Sundby finns återvinningsstationer.
- Verksamheten sköts av entreprenör.
- Kommunen administrerar och uppbär avgifter av hushåll och fritidsbebyggelse för att få kostnaderna täckta.

Verksamhetsmål 2024

Bibehålla frivilligheten när det gäller fastighetsnära hämtning av avfall.

Utvändig målning av Återvinningscentralen (9.000,-)

Motiveringar till ändring

Kostnadsnivån för avfallshanteringen ökar en höjning av taxorna med 4% görs och tydligare direktiv arbetas fram för entreprenören som sköter återvinningscentralen så det blir en bättre uppföljning på avgiftsbelagt avfall som förs till dit.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	- 3,62 €	6,99 €	32,51 €
Intäkternas täckningsgrad, %	103,4%	93,9%	79,5%

Ekonomiplan 2025-2026

- Revidera kommunens renhållningsföreskrifter och renhållningsplan i enlighet med den nya avfallslagstiftningen.

6.4. Trafikleder, allmänna och detaljplaneområden

Ansvarsperson: kommunteknikern

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2022	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C516 Trafikleder- och områden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	17 210	22 800	24 700
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-74 749	-65 910	-87 620
A7100 AVSKRIVNINGAR	-41 506	-47 200	-47 670
C516 Trafikleder- och områden Summa	-99 045	-90 310	-110 590
C510 Tekniska sektorn Summa	-99 045	-90 310	-110 590
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-99 045	-90 310	-110 590
Totalsumma	-99 045	-90 310	-110 590

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C516 Trafikleder- och områden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	17 210	22 800	24 700
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-74 749	-69 555	-91 530
A7100 AVSKRIVNINGAR	-41 506	-47 200	-47 670
C516 Trafikleder- och områden Summa	-99 045	-93 955	-114 500
C510 Tekniska sektorn Summa	-99 045	-93 955	-114 500
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-99 045	-93 955	-114 500
Totalsumma	-99 045	-93 955	-114 500

Verksamhet och övergripande mål

- Vägarna ska erbjuda god komfort och vara trafiksäkra.
- Vägunderhållsåtgärderna sköts i huvudsak av entreprenörer och till en del i samarbete med landskapsregeringens infrastrukturavdelning genom gemensam upphandling.
- Kommunen tillhandahåller mot en fast årsavgift snöröjning av privata infarter. Verksamheten sköts av inhyrda entreprenörer Avtal är tecknat fram till och med våren 2025.
- Kommunen iordningställer inte fler bostadsområden än de som finns detaljplanerade i dag.

Verksamhetsmål 2024

1. Rutinmässigt underhåll görs på kommunalvägar och bostadsgator. (Grundrenovering och ytbeläggningar se investeringsbudget).
2. Servicen med snöröjning av privata infarter fortgår som tidigare hela planperioden.

Motiveringar till ändring

Anslaget för kommunalvägsunderhåll har under en längre tid legat på samma nivå. Det förändrade prisläget och ett något eftersatt underhåll medför att anslaget behöver höjas inför 2024.

Under byggnadsplanevägar finns ett anslag upptaget för åtgärdande av vägarna på bostadsområdet Prästösund så att de skulle vara klara för ytbeläggning. Åtgärderna omfattar rensning av diken samt åtgärdande av trasiga avloppsbrunnar som finns i anslutning till vägdikena.

Hela Solängsvägen kommer förmodligen övergå till kommunen under året.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kommunalvägarnas och gatornas längd, m	14 887	14 887	14 887
Varav ytbelagda, m	9 360	9 360	9 360
Gatornas längd, m	1 575	1 575	2 200
Varav ytbelagda, m	970	970	970
Kommunalvägskostnad, €/m	6,65 €	6,31 €	7,69 €
Privata infarter som plogas	108	107	
Nettodriftskostnad per invånare	98,95 €	92,20 €	114,39 €
Intäkternas täckningsgrad, %	14,8%	19,5%	17,7%

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kunder snöplogning	115	115	115

Ekonomiplan 2025-2026

- Rutinmässigt underhåll görs på kommunalvägar och bostadsgator.

6.5. Vatten- och avloppsverksamhet

Ansvarsperson: kommunteknikern

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C517 Vatten- och avloppsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	80 346	84 240	89 320
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-95 007	-93 300	-95 490
A7100 AVSKRIVNINGAR	-29 148	-29 330	-31 140
C517 Vatten- och avloppsverksamhet Summa	-43 809	-38 390	-37 310
C510 Tekniska sektorn Summa	-43 809	-38 390	-37 310
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-43 809	-38 390	-37 310
Totalsumma	-43 809	-38 390	-37 310

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C510 Tekniska sektorn			
C517 Vatten- och avloppsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	96 271	104 870	105 240
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-95 007	-101 501	-104 280
A7100 AVSKRIVNINGAR	-29 148	-29 330	-31 140
C517 Vatten- och avloppsverksamhet Summa	-27 884	-25 961	-30 180
C510 Tekniska sektorn Summa	-27 884	-25 961	-30 180
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-27 884	-25 961	-30 180
Totalsumma	-27 884	-25 961	-30 180

Verksamhet och övergripande mål

- Verka för en god säkerhet i vattenleveranser till kund.
- Aktivt arbeta för att fastigheter i anslutning till det kommunala avloppsledningsnätet ansluts.
- Kontinuerligt arbeta för ett minskat inläckage i avloppsledningsnätet.

Verksamhetsmål 2024

1. Ansluta fastigheter till det kommunala avloppet enligt tabellen nyckeltal.

Motiveringar till ändring

Ingen ändring från tidigare år. Viktigt att få fler anslutningar till det kommunala avloppet ur ett vattenmiljöperspektiv. Även för att få en långsiktigt bättre kostnadstäckningsgrad på det kommunala avloppet behöver inbokad reserverad volym nyttjas bättre.

Nyckeltal

Vattenverket	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kunder vattenledningsnät	110	108	110
Kunder interna vattenledningsnät	1	1	1
Inköpt vatten m ³	10 997	10 000	10 000
Fakturerad vattenmängd m ³	6 858	6 900	6 800
Reservvatten till vattenbolag m ³	1 252		1 200
Spillprocent		31	20
Grundavgift		64,52 €	64,52 €
Vattenpris, exkl. moms		1,97 €	1,97 €
Kostnad per invånare	8,51 €	7,00 €	6,09 €
Intäkternas täckningsgrad, %	70,8%	74,2%	78,5%

Avloppsverket	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kunder avloppsledningsnät	152	154	
Kunder interna avloppsledningsnät	9	8	
Levererad mängd avloppsvatten m ³	26 224	27 500	27 500
Fakturerad mängd avloppsvatten m ³	15 580	19 500	15 700
Intern mängd avloppsvatten m ³	5 165		5 100
Avloppsvattenpris, exkl. moms	3,49 €	3,82 €	
Nettodriftskostnad per invånare	19,35 €	18,47 €	24,06 €
Intäkternas täckningsgrad, %	79,6%	81,7%	77,5%

Ekonomiplan 2025-2026

Ansluta fastigheter till det kommunala avloppet.

Förprojektering av kommunalt avlopp till Bomarsund.

6.6. Jord- och skogsbrukslägenheter

Ansvarsperson: kommunteknikern

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C518 Jord- och skogsbrukslägenheter			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 612	11 926	2 040
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 245	-300	-4 000
C518 Jord- och skogsbrukslägenheter Summa	1 367	11 626	-1 960
C510 Tekniska sektorn Summa	1 367	11 626	-1 960
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	1 367	11 626	-1 960
Totalsumma	1 367	11 626	-1 960

Verksamhet och övergripande mål

- Skötsel av jord- och skogsbruksområden på ett långsiktigt hållbart sätt.
- Jordbruksmarken ska hållas utarrenderad.
- Skogen sköts enligt uppgjorda skogsbruksplaner. Miljö- och mångfaldsaspekter ska beaktas.

Verksamhetsmål 2024

- Plantera de skiften som slutavverkades år 2023 vid Vestergårds i Björby.

Motiveringar till ändring

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	- 1,37 €	- 11,41 €	1,96 €
Intäkternas täckningsgrad, %	160,9%	3975,3%	51,0%

Ekonomiplan 2025-2026

Skötsel av skogen i enlighet med skogsbruksplaner. Någon förnyelseavverkning är inte inplanerad.

6.7. Byggnadsinspektionen

Ansvarsperson: byggnadsinspektören

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C520 Byggnadstillsyn			
C521 Byggnadsinspektionen			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	14 357	10 740	12 680
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-30 303	-32 430	-33 970
C521 Byggnadsinspektionen Summa	-15 946	-21 690	-21 290
C520 Byggnadstillsyn Summa	-15 946	-21 690	-21 290
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-15 946	-21 690	-21 290
Totalsumma	-15 946	-21 690	-21 290

Externa och interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
C520 Byggnadstillsyn			
C521 Byggnadsinspektionen			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	14 357	10 740	12 680
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-37 475	-32 994	-34 530
C521 Byggnadsinspektionen Summa	-23 118	-22 254	-21 850
C520 Byggnadstillsyn Summa	-23 118	-22 254	-21 850
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-23 118	-22 254	-21 850
Totalsumma	-23 118	-22 254	-21 850

Verksamhet och övergripande mål

- Utöva tillsyn enligt plan- och bygglagen över hur bebyggelsen sker i kommunens , samt tillse att gällande planer efterföljs.
- Utöva tillsyn över enskilda avlopp och avloppsanläggningar upp till 25 pe.

Verksamhetsmål 2024

1. Bygglovens antal förväntas ligga något lägre på grund av konjunkturläget.
2. För ansökningar om avloppstillstånd förväntas inte ske någon förändring.

Motiveringar till ändring

- Ingen ändring från tidigare år.
- Från landskapsregeringen nödvändiga regelförändringar, principbeslut och handledningsdirektiv gällande enskilda avlopp saknas ännu fastän de borde varit klara under år 2018.

Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Byggnadslov	38	34	30
därav bostadshus	1	3	2
Syner	45	60	60
Antal avloppstillstånd	5	6	4
därav nybyggnad	2	3	2
därav ombyggnad	3	3	2
Sammanträden	8	10	10

Nettodriftskostnad per invånare	23,09 €	21,84 €	21,83 €
Intäkternas täckningsgrad, %	38,3%	32,6%	36,7%

Ekonomiplan 2025-2026

Verksamheten fortgår som tidigare.

7. Brand- och räddningsverksamhet

Ansvarsperson: Räddningschefen

Externa poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C600 Gemensamma nämnder			
C610 Brand- och räddningsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	495	150	200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-52 652	-50 460	-66 995
A7100 AVSKRIVNINGAR	-12 110	-23 870	-18 300
C610 Brand- och räddningsverksamhet Summa	-64 267	-74 180	-85 095
C600 Gemensamma nämnder Summa	-64 267	-74 180	-85 095
Totalsumma	-64 267	-74 180	-85 095

Totalt med interna poster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C600 Gemensamma nämnder			
C610 Brand- och räddningsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 455	150	200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-76 779	-85 698	-102 795
A7100 AVSKRIVNINGAR	-12 110	-23 870	-18 300
C610 Brand- och räddningsverksamhet Summa	-87 434	-109 418	-120 895
C600 Gemensamma nämnder Summa	-87 434	-109 418	-120 895
Totalsumma	-87 434	-109 418	-120 895

Verksamhet och övergripande mål

Omhändertagandet av brand- och räddningsväsendet samt befolkningsskyddet i kommunen. Trygga kommuninvånarnas säkerhet genom att upprätthålla beredskap för räddningsinsats av oförutsedd händelse. Bedriva förebyggande verksamhet riktad mot brand och olycka genom att utföra brandsyn samt annan syneverksamhet i samarbete med kommunens byggnadsinspektion, besluta om sotning, intern och extern information/utbildning till allmänheten, företag och organisationer.

Sunds kommun samverkar med Jomala som huvudkommun om en gemensam räddningschef, brandinspektör, brandmästare och gemensam räddningsnämnd vilket också innefattar befolkningsskyddet som en koordinerande del.

Kommunens invånare skall erhålla en snabb och effektiv hjälp vid oförutsedd händelse.

Verksamhetsmål 2024

1. Verka för och vid beslut verkställa samt starta upp en för Åland räddningsmyndighet.
2. Implementera i samarbete med Ålands Brand- och Räddningsförbund nytt utbildningssystem för avtalsbrandkårerna.
3. I samråd med kommunens avtalsbrandkår och med hänsyn till tillgängliga budgetmedel göra anskaffningar vilket möjliggör fortsatt hög kvalitet på brand- och räddningsmaterielen.
4. Avtalsbrandkåren bibehåller sin kontinuerliga kunskaps- och övningsnivå.
5. Utföra praktisk utrymningsövning i skola, förebyggande verksamhet i dagis.
6. Utredda modernisering av utrustningen för alarmutgivning i kommunen.
7. Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut.
8. Införskaffande av båt+trailer.

Motivering till ändringar

- Sunds kommuns andel för samarbetet av den gemensamma räddningsnämnden, gemensamma tjänstemännen samt befälsjourverksamheten beräknas minska till 6,73% (6,85%) vilket leder till en beräknad kostnadsminskning med 628 euro.
- Ersättningen enligt avtal till Sunds FBK föreslås justeras med 1,5% till 10 375 euro (10 220).
- I budgeten finns medel upptaget under byggande och underhåll 5 000 euro för reparation av styrdonet till skum doseraren på släckningsbilen samt 3 000 euro under inventarier för anskaffande av larmtavla till brandstationen.

Personal Ingen egen personal i verksamheten.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Räddningsuppdrag	16	10	10
Brandsyner	4	12	12
Byggnadssyner	20	25	25
Sotningar	71	85	85
Nettodriftskostnad per invånare	87,35 €	107,38 €	120,77 €
Intäkternas täckningsgrad, %	1,6%	0,1%	0,2%

Ekonomiplan 2025-2026

- Upprätthålla brandkårens utrustning och manskapsnumerär vid minst nuläget, samt särskilt beakta behovet av skolning och utbildning.
- Att eleverna i kommunens skola erhåller vetskap och kunskap om utrymning av byggnad.
- Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut 2022-2025.

Befolkningsskyddet

Verksamhetsmål 2024

- Utredda modernisering av utrustningen för alarmutgivning i kommunen.

8. Lantbruksverksamhet

Budgetansvarig: Lantbrukssekreteraren

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
C600 Gemensamma nämnder			
C620 Lantbruksnäringsverksamhet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 484	3 500	3 400
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-12 958	-14 200	-15 500
C620 Lantbruksnäringsverksamhet Summa	-9 474	-10 700	-12 100
C600 Gemensamma nämnder Summa	-9 474	-10 700	-12 100
Totalsumma	-9 474	-10 700	-12 100

Lantbruksnämnden

- Nämnden är gemensam för Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

- Sköter den kommunala servicen för jordbrukarna vilket omfattar bland annat allmän administrativ rådgivning och handledning i frågor som berör lantbruksstöd
- Lantbruksnämnden sköter uppgifter som anknyter till verkställandet av EU:s direkta stöd och som Livsmedelsverket på basen av ingånget avtal med Finström, delegerat till kommunen
- Uppgifterna omfattar mottagning, handläggning och utbetalning av EU- och nationella stöd till jordbruket
- Upprätthållande och rådgivning om Livsmedelsverkets djurhållarregister
- Värdering av skördeskador och övriga skador på åkermark orsakade av hjortdjur och fridlysta fåglar

Mål 2023

- Registreringen av stödansökningar utförd inom den tidsfrist som Livsmedelsverket fastställer.
- Stödbesluten till jordbrukarna utskickade inom två månader från utbetalningen.
- Beslut om återkrav fattade inom 18 månader från det att grunden för återkravet uppkommit.
- Nå ut med information till jordbrukarna om CAP-strategiplanen och dess nya stödformer och villkor som träder i kraft 2023.

Aktivitet

- Planera och fördela resurserna till den tidpunkt då framför allt vårens stödansökningar ska registreras.
- Handläggning av ansökningar görs med tillräcklig framförhållning
- Ständig uppföljning av Livsmedelsverkets direktiv beträffande tidpunkt för stödutbetalningar och när återbetalningskrav har uppstått
- Aktivt delta i Livsmedelsverkets skolningstillfällen för lantbruksförvaltningen

- Information om förändringarna inom stödsystemen på hemsida och via övriga informationskanaler

Mål 2025–2026

- Oförändrat jämfört med mål 2024

Aktivitet

- Aktivitet som för 2024

Översikt av verksamheten

2023 var första året med nya CAP-strategiplanen. Den nya programperioden som sträcker sig till utgången av år 2027 har inneburit stora förändringar för såväl jordbrukarna som för lantbruksförvaltningens arbete. Under kommande åren kommer det fortsättningsvis vara stort tryck på information till jordbrukarna samt skolning av personalen. Efter programperiodens första år (2023) klarnar också hur lantbruksförvaltningens uppgifter förändras och hur det påverkar behovet av resurser.

Kan eventuellt bli aktuellt att anlita arbetskraft internt inom kommunen för att avlasta lantbrukssekreteraren speciellt under den arbetsintensiva ansökningstiden under våren.

Ansökningsförfarandet har övergått till helt elektroniskt. Ny teknik med satellituppföljning har tagits i bruk för uppföljning av stöd villkoren. Lantbrukssekreteraren ska fungera som användarstöd för jordbrukaren vad gäller elektroniska tjänster och användandet av mobilappen.

Avvikelser och konsekvenser

Enligt budgetdirektiven utgår budgetramen från budget 2023 trots väntade avtalsenliga löneförhöjningar.

Lantbruksnämndens kostnader utgörs i huvudsak av personalkostnader och kostnader för köp av tjänster från lantbruksförvaltningarna i Jomala och Hammarland. Behovet av köptjänster från Jomala och Hammarland utökades sedan lantbrukskanslisten gick i pension och lantbrukssekreteraren är nu mera enda personal på lantbrukskansliet. För att uppfylla fastställd budgetram skulle det för lantbruksnämndens del krävas nedskärningar i personalstyrkan och köptjänsterna, vilket skulle få kännbara konsekvenser för verksamheten.

Nyckeltal

Personal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Jämfr. 23/24
Lantbrukssekreterare	1	1	1	0
Totalt	1,0	1,0	1,0	0

Utbyte av tjänster med lantbruksförvaltningarna i Jomala och Hammarland fortgår för att uppfylla EU:s krav på åtskiljande av arbetsuppgifter.

Övriga nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal aktiva jordbruk			
-Finström	71	65	58
-Geta	20	17	16
-Saltvik	45	40	41
-Sund	27	24	23
-Vårdö	17	17	17
Totalt samarbetskommunerna	180	163	155
Lantbruksstöd förmedlat av kommunen			
-Finström	864 607	815 000	810 000
-Geta	258 091	280 000	260 000
-Saltvik	914 279	1 000 000	980 000
-Sund	499 705	580 000	560 000
-Vårdö	301 830	300 000	285 000
Totalt samarbetskommunerna	2 986 845	2 975 000	2 895 000

Utöver ovannämnda nyckeltal sköts handläggningen för fyra jävsgårdar som överförs från Jomala och Hammarland för handläggning i Finström. Stödbeloppen uppskattas uppgå till totalt 120 000 euro. Ändrade stödformer från och med 2023 och ännu inte fastställda stödbelopp gör det omöjligt att uppskatta lantbruksstödens omfattning för 2024. Nyckeltalen utgår dock från något sänkta stödbelopp jämfört med budget 2023.

Sifferdelen

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budgetförslag 2024	Jmfr budget 23/budget 24
FINSTRÖM				
Intäkter	60 270,40	59 900	64 000	+4 100
Kostnader	-	-90 923	-93 750	+2 827
TOTALSUMMA	78 929,93	-31 023	-29 750	-1 273
	-			
	18 659,53			
GETA				
Intäkter	2 813	2 800	2 700	-100
Kostnader	-4 694	-5 200	-5 600	+400
TOTALSUMMA	-1 881	-2 400	-2 900	+500
SALTVIK				
Intäkter	5 961	6 000	6 000	0
Kostnader	-22 559	-25 200	-26 850	+1 650
TOTALSUMMA	-16 598	-19 200	-20 850	+1 650
SUND				
Intäkter	3 484	3 500	3 400	-100
Kostnader	-12 958	-14 200	-15 500	+1 300
TOTALSUMMA	-9 474	-10 700	-12 100	+1 400

VÅRDÖ				
Intäkter	2 325	2 300	2 300	0
Kostnader	-5 486	-5 600	-6 150	+550
TOTALSUMMA	-3 161	-3 300	-3 850	+550

Personal

Ingen egen personal i verksamheten.

Nyckeltal

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftskostnad per invånare	12,95 €	10,50 €	12,09 €
Intäkternas täckningsgrad, %	21,2%	24,6%	21,9%

9. Finansieringsdelen

9.1. Skatteinkomster

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
9000 Finansiering			
A5100 SKATTEINKOMSTER			
5000 Kommunal inkomstskatt	3 727 664	3 464 000	3 638 000
5100 Fastighetsskatt	111 776	105 000	111 000
5200 Andel av samfundsskatt	110 883	65 000	43 000
5400 Övriga skatter	20 045	18 000	21 000
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	3 970 368	3 652 000	3 813 000
9000 Finansiering Summa	3 970 368	3 652 000	3 813 000
Totalsumma	3 970 368	3 652 000	3 813 000

Skatteinkomsterna är budgeterade enligt oförändrade fastighetsskattesatser och en sänkt inkomstskattesats från 19,50 % till 19,00 %.

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Skatteinkomst per invånare	3 966,40 €	3 583,91 €	3 809,19 €

9.2. Landskapsandelar och kompensationer

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
A3000 RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN	1 881 570	2 162 517	2 280 390
A5110 LANDSKAPSANDELAR	1 881 570	2 162 517	2 280 390
5501 Skattekomplettering	1 122 069	1 135 440	1 178 100
5502 Kompensation för arbets- och pensionsinkomstavdrag	-7 754		
5507 Kompensation för grund- och reseavdrag		247 000	234 910
5508 Kompensation för minskade samfundsskatteintäkter			19 240
5600 Landskapsandel för social- och hälsovård	221 374	156 054	168 320
5700 Landskapsandel för undervisning och kultur	545 881	624 023	679 820
Totalsumma	1 881 570	2 162 517	2 280 390

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Landskapsandel & komp. per invånare	1 879,69 €	2 122,20 €	2 278,11 €

Rent allmänt så har landskapsandelssystemet sedan det trädde i kraft 2018 genomgått flera förändringar, vilket försvårar jämförbarheten över tid. Varje år från 2019 har åtminstone någon ändring i systemet skett.

Alla kompensationer till kommunerna för de avdrag från kommunalbeskattningen som Finlands riksdag och Ålands lagting har beslutat om uppför från 1.1.2022. Avdragen som sker från den kommunala inkomstskatten gör att intäkter som borde tillfalla kommunen inte gör det utan istället tillfaller kommuninvånaren. Detta innebär att trots att inkomstskattesatsen var 19,5 % så flöt det in kommunal inkomstskatt som motsvarar en effektiv inkomstskattesats om 12,67 % för beskattningsåret 2020. Det innebär således att

om Finlands riksdag och Ålands lagting skulle slopa avdragen från beskattningen så skulle Sunds kommun kunna sänka inkomstskatten till 12,83 %, *ceteris paribus*.

Avdragen finns för att gynna vissa skattebetalare, exempelvis arbetspendlare genom reseavdraget. Men eftersom Ålands lagting ej kompenserar Sunds kommun för reseavdraget så kan Sunds kommun endast kompensera för detta skattebortfall genom att höja den kommunala inkomstskatten eller skära i den kommunala servicen. Detta motverkar därmed direkt syftet med avdraget vilket indikerar ett systemfel.

9.3. Finansiella intäkter och kostnader

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
9000 Finansiering			
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER			
A6110 Ränteintäkter			35 000
A6120 Övriga finansiella intäkter	4 070	2 070	
A6130 Räntekostnader	-10 715	-26 120	
A6140 Övriga finansiella kostnader	-2 457	-470	
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER Summa	-9 103	-24 520	35 000
9000 Finansiering Summa	-9 103	-24 520	35 000
Totalsumma	-9 103	-24 520	35 000

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Räntekostnad per invånare	9,09 €	24,06 €	- 34,97 €

10. Investeringar

Investeringsprogram 2024-2026

Byggnadstekniska nämnden	2024	2025	2026	Totalt
Bergvärme till kommundgården	40 000			40 000
Bussskurer	11 000			11 000
Tosarby daghem, renovering hall och lektrum Sjöbacken	10 000			10 000
Sunds skola, färdigställande av reservkraft	38 800			38 800
Sunds skola, nya dörrar med fönster till klassrummen	21 000			21 000
Sunds skola, uppgörande av planer samt projektering	35 000			35 000
Sunds skola, utbyte av ventilationsaggregat		80 000		80 000
Sunds skola, renovering av klassrum		12 000	12 000	24 000
Servicehuset Tallgården, renovering matsal	13 000			13 000
Servicehuset Tallgården, planering förråd biltak	2 000			2 000
Servicehuset Tallgården, projektering solceller	2 500	100 000		102 500
Servicehuset Tallgården, byggande förråd biltak	40 000			40 000
Servicehuset Tallgården, planering utemiljö	8 000			8 000
Servicehuset Tallgården, iordningsställande utemiljö			47 000	47 000
Kommungården, utvändig målning av fasad	12 000			12 000
Branddepån, trapphiss för rörelsehindrade	13 000			13 000
Hyreshus, projektering av grundrenovering	15 000	15 000	15 000	45 000
Hyreshus, byte av vattentak Stenhaga	93 000			93 000
Hyreshus, grundrenovering bergvärmepump Stenbacka	165 000			165 000
Hyreshus, grundrenovering enligt renoveringsplan		200 000	200 000	400 000
Kommunalväg, förbättring & ytbeläggning Södra Finbygatan	70 500	35 000		105 500
Kommunalväg, projektering & grundförbättring Gunnarsbyvägen	8 500	192 000	72 000	272 500
Kommunalväg, projektering grundförbättring Sandbackavägen			6 000	6 000
Byggnadsplaneväg, nyggnad 160m Svensböle industriområde	16 000			16 000
Byggnadsplaneväg, ytbeläggning bostadsområdet Prästösund	40 000			40 000
Vatten och avlopp, inkopplingar avlopp	12 000	12 000	12 000	36 000
Vatten och avlopp, söka och kartlägga inläckage	12 000			12 000
Installation av fjärravlästa vattenmätare	19 000			19 000
Vatten och avlopp, avlopp till Sunds prästgård		30 000		30 000
Summa byggnadstekniska nämnden	697 300	676 000	364 000	1 737 300

Räddningsnämnden	2024	2025	2025	Totalt
Båt + trailer	37 500			37 500
Summa räddningsnämnden	37 500	-	-	37 500

Utbildningsnämnden	2024	2025	2025	Totalt
Projekt arbetsergonomi och patientsäkerhet	10 300			10 300
Summa utbildningsnämnden	10 300	-	-	10 300

Omsorgsnämnden	2024	2025	2025	Totalt
Projekt arbetsergonomi och patientsäkerhet	19 000			19 000
Summa omsorgsnämnden	19 000	-	-	19 000

Summa investeringar	764 100	676 000	364 000	1 804 100
----------------------------	----------------	----------------	----------------	------------------

10.1 Byggnadstekniska nämnden investeringar

Daghemmet

Budget år 2024: Renovering av hall och lektrum på Sjöbacken **11.000,-**

Skolan

Budget år 2024: Färdigställande av reservkraft **38.800,-**
Nya dörrar med fönster till klassrummen (7st) **21.000,-**
Uppgörande av underhålls- och grundrenoveringsplan, genomgång av energieffektiveringsåtgärder samt projektering av nytt ventilationsaggregat i äldsta delen. **35.000,-**

Plan år 2025 Utbyte av ventilationsaggregat **80.000,-**

Renovering av klassrum **12.000,-**

Plan år 2026 Renovering av klassrum **12.000,-**

Tallgården

Budget år 2024 Renovering av matsal **13.000,-**
Planering förråd biltak **2000,-**
Projektering solceller **2500,-**
Byggande av förråd biltak **40.000,-**
Planering utemiljö **8.000,-**

Plan år 2026 Iordningställande utemiljö **47.000,-**

Kommungården

Budget år 2024 Utvändig målning av fasad **12.000,-**

Brandstationen

Budget år 2024 Trapphiss för rörelsehindrade **13.000,-**

Hysesfastigheter

Budget år 2024 Projektering av grundrenoveringsåtgärder **15.000,-**
Utbyte av oljepanna till bergvärmepump och utbyte en del av radiatorerna, Stenbacka **93.000,-**

Byte av vattentak på Stenhaga **165.000,-**
Försäljning av ett hus på Lisafastersgränd intäkt **55.000,-**

Plan år 2025 Grundrenovering enligt renoveringsplan **200.000,-**

Plan år 2025 Projektering av grundrenoveringsåtgärder **15.000,-**

Plan år 2026 Grundrenovering enligt renoveringsplan **200.000,-**

Plan år 2026 Projektering av grundrenoveringsåtgärder **15.000,-**

Plan år 2027 Grundrenovering enligt renoveringsplan **200.000,-**

Kommunalvägar *Enligt av kommunfullmäktige godkänd plan 19.3.2019*

Budget år 2024	Grundförbättring Södra Finbygatan 70.500,- Projektering grundförbättring av Gunnarsbyvägen 8.500,-
Plan år 2025	Ytbeläggning Södra Finbygatan 35.000,-
Plan år 2025	Grundförbättring Gunnarsbyvägen 192.000,-
Plan år 2026	Projektering grundförbättring av Sandbackavägen 6.000,-
Plan år 2026	Ytbeläggning Gunnarsbyvägen 72.000,-
Plan år 2027	Grundförbättring av sandbackavägen 59.000,-

Byggnadsplanevägar

Budget år 2024	Nybyggnad av 160 m väg på Svensböle industriområde 16.000,- Ytbeläggning av vägarna på bostadsområdet Prästösund 40.000,-
----------------	--

Vatten och Avlopp

Budget år 2024	Inkopplingar avlopp 12.000,- Söka och kartlägga inläckage i avloppsledningsnätet 12.000,-
	Installation av fjärravlästa vattenmätare hos vattenverkets kunder 19.000,-
Plan år 2025	Byggande av avlopp till Sunds Prästgård 30.000,- Avloppet ligger i anslutning till Västra Kyrksundet som är en potentiell vattentäkt vilket gör att anslutning till kommunalt avlopp är den klart bästa lösningen. Anslutningsledningens längd från Sunds prästgård fram till anslutningspunkt vid Byängsgränd är ca 1.600 m. Utmed ledningssträckan finns i dag ytterligare sju fastigheter som inte har kommunalt avlopp och som kan anslutas i ett senare skede. Området är attraktivt och mer bebyggelse är att vänta. Regelverket för skydd av dricksvattentäkter förutsätts bli strängare och kommunalt avlopp är ett bra alternativ för fastighetsinnehavare.
Plan år 2025	Inkopplingar avlopp 12.000,-
Plan år 2026	Inkopplingar avlopp 12.000,-

10.2 Räddningsnämndens investeringar

Budget år 2024 Båt + trailer **37 500 ,-**

10.3 Förvaltningssektorns investeringar

Inga investeringar under planperioden.

10.4 Utbildningsnämndens investeringar

Budget år 2024: Läsplattor och laddskåp till Sunds skola. **10 300 €.**

Läsplattor används i första hand av elever i åk 1-2 och av lärarna. I läsplattorna finns bland annat appar till olika spel som används för att träna bland annat matematik, språk, svenska grammatik och i samband med musikundervisningen.

10.5 Äldreomsorgens investeringar

Budget år 2023 **19 000, -**

2 st sängar 90 x 200 inkl madrasser, 2 st uppresningsstöd, 2 st lyftbåge, 2 st sängbord

5 st madrasser 80-90 cm, 1 st duschsäng, 1 st duschstol, 1 st Turner

2 st Androidplattor/mobiltelefoner till läkemedelsvagnarna för att kunna kvittera i samband med läkemedels administrering

Androidplattorna/mobiltelefoner möjliggör för närvårdarna att kvittera läkemedel och göra journal noteringar i realtid. Detta förbättrar säkerheten gällande läkemedelsadministrering.

Bredare sängar, uppresningsstöd, lyftbågar och nya madrasser förbättrar de boendes komfort. Och hjälper även personalen att arbeta mer ergonomiskt.

Duschsäng, duschstolar samt Turner är att betrakta som arbetsredskap men även för att ge de boende bättre komfort i olika vård situationer.

11. Extern resultaträkning

Extern resultaträkning

	Bokslut 2022	Förändr. %	Budgeterat 2023	Förändr. %	Budget 2024	Förändr. %
	01.01.22-31.12.22	2022-2023	01.01.23-31.12.23	2023-2024	01.01.24-31.12.24	2022-2024
Verksamhetens intäkter	1 069 525,38	-8%	983 696	13%	1 106 770	3%
Försäljningsintäkter	438 064,09	-12%	386 400	38%	534 980	22%
Avgiftsintäkter	255 780,71	8%	276 860	-4%	266 300	4%
Understöd och bidrag	23 331,65	-71%	6 810	-34%	4 500	-81%
Övriga verksamhetsintäkter	352 348,93	-11%	313 626	-4%	300 990	-15%
Verksamhetens kostnader	-6 104 294,96	4%	-6 346 386	7%	-6 772 525	11%
Personalkostnader	-2 834 544,09	4%	-2 937 912	5%	-3 098 940	9%
Löner och arvoden	-2 346 465,45	2%	-2 402 740	6%	-2 540 650	8%
Lönebikostnader	-488 078,64	10%	-535 172	4%	-558 290	14%
Pensionskostnader	-444 967,69	6%	-469 670	4%	-488 420	10%
Övriga lönebikostnader	-43 110,95	52%	-65 502	7%	-69 870	62%
Köp av tjänster	-2 481 249,02	6%	-2 622 574	8%	-2 845 150	15%
Material, förnödenheter och varor	-565 785,81	1%	-568 920	10%	-627 810	11%
Inköp under räkenskapsperioden	-565 785,81	1%	-568 920	10%	-627 810	11%
Understöd	-188 899,85	-5%	-180 140	-16%	-150 995	-20%
Övriga verksamhetskostnader	-33 816,19	9%	-36 840	35%	-49 630	47%
VERKSAMHETS BIDRAG	-5 034 769,58	7%	-5 362 690	6%	-5 665 755	13%
Skatteinkomster	3 970 368,46	-8%	3 652 000	4%	3 813 000	-4%
Landskapsandelar	1 881 569,66	15%	2 162 517	5%	2 280 390	21%
Finansiella intäkter och kostnader	-9 102,72	169%	-24 520	-243%	35 000	-485%
Ränteintäkter	0,00	0%	0	0%	35 000	100%
Övriga finansiella intäkter	4 069,52	-49%	2 070	-100%	0	-100%
Räntekostnader	-10 715,47	144%	-26 120	-100%	0	-100%
Övriga finansiella kostnader	-2 456,77	-81%	-470	-100%	0	-100%
ÅRS BIDRAG	808 065,82	-47%	427 307	8%	462 635	-43%
Avskrivningar och nedskrivningar	-366 855,53	7%	-392 930	-1%	-387 620	6%
Avskrivningar enligt plan	-366 855,53	7%	-392 930	-1%	-387 620	6%
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	441 210,29	-92%	34 377	118%	75 015	-83%
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	441 210,29	-92%	34 377	118%	75 015	-83%

12. Finansieringsanalys

Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	Bokslut 2022	Budget + TB 2023	Budget 2024
	€	€	€
Kassaflödet i verksamheten	756 786	427 307	462 635
Årsbidrag	808 066	427 307	462 635
Korrektivposter till internt tillförda medel	-51 279	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del	-64 396	-730 867	-753 800
Investeringsutgifter	-385 920	-730 867	-753 800
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	246 524	0	0
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	75 000	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	692 391	-303 560	-291 165
Kassaflödet för finansieringens del			
Förändringar i utlåningen	0	0	0
Ökning av utlåningen	0	0	0
Minskning av utlåningen	0	0	0
Förändringar i lånebeståndet	-355 353	-88 040	0
Ökning av långfristiga lån	0	0	0
Minskning av långfristiga lån	-1 144 027	-88 040	0
Förändring av kortfristiga lån	788 674	0	0
Förändringar av eget kapital	7 754	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	0	0	0
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-241 675	0	0
Förändringar av fordringar	-101 760	0	0
Förändringar av räntefria skulder	58 807	0	0
Kassaflödet för finansieringens del	-632 227	-88 040	0
Förändring av likvida medel	60 164	-391 600	-291 165
Förändring av likvida medel			
Likvida medel 31.12.	2 072 480	1 680 880	1 426 021
Likvida medel 1.1.	-2 012 316	-2 072 480	-1 717 186
Förändring av likvida medel	60 164	-391 600	-291 165

13. Ekonomiplan 2025-2026

Ekonomiplanen redovisas generellt som en ökning om 1 % för 2025 jämfört med 2024 och sedan ytterligare en ökning om 1 % för 2026 jämfört med 2025. Undantag finns där specifika förändringar är kända, så som räntekostnader etc.

13.1. Sifferdel, driften

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
C100 Förvaltningssektorn				
C110 Centralvalnämnden				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	6 810	3 000	3 030	3 060
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-8 140	-3 000	-3 030	-3 060
C110 Centralvalnämnden Summa	-1 330	0	0	0
C120 Revision				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 000	-5 000	-5 050	-5 100
C120 Revision Summa	-5 000	-5 000	-5 050	-5 100
C130 Förvaltning och näringsliv				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	25 020	29 020	29 310	29 600
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-416 070	-411 280	-415 400	-419 550
C130 Förvaltning och näringsliv Summa	-391 050	-382 260	-386 090	-389 950
C330 Biblioteks- och kulturverksamhet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	240	240	240	240
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-48 880	-56 950	-57 520	-58 100
C330 Biblioteks- och kulturverksamhet Summa	-48 640	-56 710	-57 280	-57 860
C340 Fritidsverksamhet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	5 500	7 000	7 070	7 150
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-83 420	-91 720	-92 630	-93 540
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 300	-5 310	-5 360	-5 410
C340 Fritidsverksamhet Summa	-83 220	-90 030	-90 920	-91 800
C350 Medborgarinstitut				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-18 490	-18 490	-18 670	-18 860
C350 Medborgarinstitut Summa	-18 490	-18 490	-18 670	-18 860
C210 Kommunernas Socialtjänst				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-865 866	-925 070	-934 320	-943 660
C210 Kommunernas Socialtjänst Summa	-865 866	-925 070	-934 320	-943 660
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 413 596	-1 477 560	-1 492 330	-1 507 230
Totalsumma	-1 413 596	-1 477 560	-1 492 330	-1 507 230

	Budget 2023	Budget 2023	Plan 2025	Plan 2026
C200 Socialväsendet				
C420 Äldreomsorg				
C421 Administration, äldreomsorg				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-73 390	-77 040	-77 800	-78 570
C421 Administration, äldreomsorg Summa	-73 390	-77 040	-77 800	-78 570
C422 Service för äldre				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	326 980	435 020	439 380	443 790
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 227 312	-1 398 960	-1 412 960	-1 427 090
A7100 AVSKRIVNINGAR	-15 640	-17 560	-17 740	-17 920
C422 Service för äldre Summa	-915 972	-981 500	-991 320	-1 001 220
C423 Vård på institution				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-182 818	-206 270	-208 340	-210 430
C423 Vård på institution Summa	-182 818	-206 270	-208 340	-210 430
C420 Äldreomsorg Summa	-1 172 180	-1 264 810	-1 277 460	-1 290 220
C200 Socialväsendet Summa	-1 172 180	-1 264 810	-1 277 460	-1 290 220
Totalsumma	-1 172 180	-1 264 810	-1 277 460	-1 290 220

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
C300 Utbildningsnämnden				
C310 Grundläggande utbildning				
C311 Förvaltning				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 180	-35 805	-36 160	-36 520
C311 Förvaltning Summa	-1 180	-35 805	-36 160	-36 520
C312 Sunds skola				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	15 800	16 500	16 660	16 820
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-840 780	-924 590	-933 840	-943 200
A7100 AVSKRIVNINGAR	-4 660	-6 050	-6 110	-6 170
C312 Sunds skola Summa	-829 640	-914 140	-923 290	-932 550
C313 Norra Ålands Utbildningsdistrikt				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-727 880	-607 515	-613 590	-619 730
C313 Norra Ålands Utbildningsdistrikt Summa	-727 880	-607 515	-613 590	-619 730
C310 Grundläggande utbildning Summa	-1 558 700	-1 557 460	-1 573 040	-1 588 800
C300 Utbildningsnämnden Summa	-1 558 700	-1 557 460	-1 573 040	-1 588 800
Totalsumma	-1 558 700	-1 557 460	-1 573 040	-1 588 800

	Budget 2023	Budget 2022	Plan 2025	Plan 2026
C300 Utbildningsnämnden				
C320 Barnomsorg				
C321 Administration, barnomsorg				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 200	-8 200	-8 280	-8 360
C321 Administration, barnomsorg Summa	-7 200	-8 200	-8 280	-8 360
C322 Daghem				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	50 000	60 500	61 110	61 720
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-733 440	-789 320	-797 210	-805 190
A7100 AVSKRIVNINGAR	-4 470	-890	-900	-910
C322 Daghem Summa	-687 910	-729 710	-737 000	-744 380
C323 Övrig barndagvård				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-87 300	-61 000	-61 610	-62 230
C323 Övrig barndagvård Summa	-87 300	-61 000	-61 610	-62 230
C320 Barnomsorg Summa	-782 410	-798 910	-806 890	-814 970
C300 Utbildningsnämnden Summa	-782 410	-798 910	-806 890	-814 970
Totalsumma	-782 410	-798 910	-806 890	-814 970

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
C500 Byggnads-tekniska nämnden				
C510 Tekniska sektorn				
C511 Förvaltning, tekniska sektorn				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-74 870	-93 340	-94 270	-95 220
C511 Förvaltning, tekniska sektorn Summa	-74 870	-93 340	-94 270	-95 220
C512 Kommunala fastigheter				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	78 990	79 200	79 990	80 790
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-299 670	-307 290	-310 370	-313 480
A7100 AVSKRIVNINGAR	-205 610	-206 840	-208 910	-211 010
C512 Kommunala fastigheter Summa	-426 290	-434 930	-439 290	-443 700
C513 Hyresfastigheter				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	231 000	217 950	220 120	222 310
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-116 380	-122 870	-124 100	-125 370
A7100 AVSKRIVNINGAR	-48 020	-49 400	-49 890	-50 380
C513 Hyresfastigheter Summa	66 600	45 680	46 130	46 560
C514 Övrig fastighetsförvaltning				
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-160 180	-170 190	-171 910	-173 650
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 050	-2 920	-2 950	-2 980
C514 Övrig fastighetsförvaltning Summa	-165 230	-173 110	-174 860	-176 630
C515 Avfallshantering				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	110 000	126 000	127 260	128 530
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-111 520	-155 050	-156 600	-158 160
A7100 AVSKRIVNINGAR	-3 780	-1 540	-1 560	-1 580
C515 Avfallshantering Summa	-5 300	-30 590	-30 900	-31 210
C516 Trafikleder- och områden				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	22 800	24 700	24 950	25 200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-65 910	-87 620	-88 510	-89 400
A7100 AVSKRIVNINGAR	-47 200	-47 670	-48 150	-48 630
C516 Trafikleder- och områden Summa	-90 310	-110 590	-111 710	-112 830
C517 Vatten- och avloppsverksamhet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	84 240	89 320	90 210	91 120
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-93 300	-95 490	-96 450	-97 410
A7100 AVSKRIVNINGAR	-29 330	-31 140	-31 450	-31 760
C517 Vatten- och avloppsverksamhet Summa	-38 390	-37 310	-37 690	-38 050
C518 Jord- och skogsbrukslägenheter				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	11 926	2 040	2 060	2 080
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-300	-4 000	-4 040	-4 080
C518 Jord- och skogsbrukslägenheter Summa	11 626	-1 960	-1 980	-2 000
C510 Tekniska sektorn Summa	-722 164	-836 150	-844 570	-853 080
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-722 164	-836 150	-844 570	-853 080
Totalsumma	-722 164	-836 150	-844 570	-853 080

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
C500 Byggnads-tekniska nämnden				
C520 Byggnadstillsyn				
C521 Byggnadsinspektionen				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	10 740	12 680	12 800	12 920
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-32 430	-33 970	-34 300	-34 650
C521 Byggnadsinspektionen Summa	-21 690	-21 290	-21 500	-21 730
C520 Byggnadstillsyn Summa	-21 690	-21 290	-21 500	-21 730
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-21 690	-21 290	-21 500	-21 730
Totalsumma	-21 690	-21 290	-21 500	-21 730

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
C600 Gemensamma nämnder				
C610 Brand- och räddningsverksamhet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	150	200	200	200
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-50 460	-66 995	-67 650	-68 300
A7100 AVSKRIVNINGAR	-23 870	-18 300	-18 480	-18 660
C610 Brand- och räddningsverksamhet Summa	-74 180	-85 095	-85 930	-86 760
C620 Lantbruksnäringsverksamhet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 500	3 400	3 430	3 460
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-14 200	-15 500	-15 660	-15 820
C620 Lantbruksnäringsverksamhet Summa	-10 700	-12 100	-12 230	-12 360
C600 Gemensamma nämnder Summa	-84 880	-97 195	-98 160	-99 120
Totalsumma	-84 880	-97 195	-98 160	-99 120

13.2. Ekonomiplan, finansieringsdelen

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
A3000 RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN	5 789 997	6 128 390,00	6 189 670	6 251 550
A5100 SKATTEINKOMSTER	3 652 000	3 813 000,00	3 851 130	3 889 630
5000 Kommunal inkomstskatt	3 464 000	3 638 000,00	3 674 380	3 711 120
5100 Fastighetsskatt	105 000	111 000,00	112 110	113 230
5200 Andel av samfundsskatt	65 000	43 000,00	43 430	43 860
5400 Övriga skatter	18 000	21 000,00	21 210	21 420
A5110 LANDSKAPSANDELAR	2 162 517	2 280 390,00	2 303 190	2 326 220
5501 Skattekomplettering	1 135 440	1 178 100,00	1 189 880	1 201 780
5507 Kompensation för grund- och reseavdrag	247 000	234 910,00	237 260	239 630
5508 Kompensation för minskade samfundsskatteintäkter		19 240,00	19 430	19 620
5600 Landskapsandel för social- och hälsovård	156 054	168 320,00	170 000	171 700
5700 Landskapsandel för undervisning och kultur	624 023	679 820,00	686 620	693 490
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-24 520	35 000,00	35 350	35 700
A6110 Ränteintäkter		35 000,00	35 350	35 700
A6120 Övriga finansiella intäkter	2 070			
A6130 Räntekostnader	-26 120			
A6140 Övriga finansiella kostnader	-470			
Totalsumma	5 789 997	6 128 390,00	6 189 670	6 251 550

13.3. Resultaträkning, ekonomiplan

	Bokslut 2022	Budgeterat 2023	Budget 2024	Ekonomiplan 2025	Ekonomiplan 2026
	01.01.22-31.12.22	01.01.23-31.12.23	01.01.24-31.12.24	01.01.25-31.12.25	01.01.26-31.12.26
Verksamhetens intäkter	1 069 525,38	983 696	1 106 770	1 117 820	1 128 990
Försäljningsintäkter	438 064,09	386 400	534 980	540 320	545 720
Avgiftsintäkter	255 780,71	276 860	266 300	268 970	271 660
Understöd och bidrag	23 331,65	6 810	4 500	4 550	4 600
Övriga verksamhetsintäkter	352 348,93	313 626	300 990	303 980	307 010
Verksamhetens kostnader	-6 104 294,96	-6 346 386	-6 772 525	-6 840 270	-6 908 730
Personalkostnader	-2 834 544,09	-2 937 912	-3 098 940	-3 129 880	-3 161 140
Löner och arvoden	-2 346 465,45	-2 402 740	-2 540 650	-2 566 070	-2 591 750
Lönebikostnader	-488 078,64	-535 172	-558 290	-563 810	-589 390
Pensionskostnader	-444 967,69	-469 670	-488 420	-493 290	-498 220
Övriga lönebikostnader	-43 110,95	-65 502	-69 870	-70 520	-71 170
Köp av tjänster	-2 481 249,02	-2 622 574	-2 845 150	-2 873 640	-2 902 450
Material, förnödenheter och varor	-565 785,81	-568 920	-627 810	-634 120	-640 500
Inköp under räkenskapsperioden	-565 785,81	-568 920	-627 810	-634 120	-640 500
Understöd	-188 899,85	-180 140	-150 995	-152 510	-154 030
Övriga verksamhetskostnader	-33 816,19	-36 840	-49 630	-50 120	-50 610
VERKSAMHETSBI DRAG	-5 034 769,58	-5 362 690	-5 665 755	-5 722 450	-5 779 740
Skatteinkomster	3 970 368,46	3 652 000	3 813 000	3 851 130	3 889 630
Landskapsandelar	1 881 569,66	2 162 517	2 280 390	2 303 190	3 626 220
Finansiella intäkter och kostnader	-9 102,72	-24 520	35 000	35 350	35 700
Ränteintäkter	0,00	0	35 000	35 350	35 700
Övriga finansiella intäkter	4 069,52	2 070	0	0	0
Räntekostnader	-10 715,47	-26 120	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-2 456,77	-470	0	0	0
ÅRSBI DRAG	808 065,82	427 307	462 635	467 220	471 810
Avskrivningar och nedskrivningar	-366 855,53	-392 930	-387 620	-391 500	-395 410
Avskrivningar enligt plan	-366 855,53	-392 930	-387 620	-391 500	-395 410
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	441 210,29	34 377	75 015	75 720	76 400
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	441 210,29	34 377	75 015	75 720	76 400

13.4. Finansieringsanalys, ekonomiplan

Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	€	med ändring, €	€	€	€
Kassaflödet i verksamheten	756 787	427 307	462 635	467 220	471 810
Årsbidrag	808 066	427 307	462 635	467 220	471 810
Korrektivposter till internt tillförda medel	-51 279	0	0	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del	-64 396	-730 867	-753 800	-676 000	-364 000
Investeringsutgifter	-385 920	-730 867	-753 800	-676 000	-364 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	246 524	0	0	0	0
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	75 000	0	0	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	692 391	-303 560	-291 165	-208 780	107 810
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen	0	0	0	0	0
Ökning av utlåningen	0	0	0	0	0
Minskning av utlåningen	0	0	0	0	0
Förändringar i lånebeståndet	-355 353	-88 040	0	0	0
Ökning av långfristiga lån	0	0	0	0	0
Minskning av långfristiga lån	-1 144 027	-88 040	0	0	0
Förändring av kortfristiga lån	788 674	0	0	0	0
Förändringar av eget kapital	7 754	0	0	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	-284 628	0	0	0	0
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-241 675	0	0	0	0
Förändringar av fordringar	-101 760	0	0	0	0
Förändringar av räntefria skulder	58 807	0	0	0	0
Kassaflödet för finansieringens del	-632 227	-88 040	0	0	0
Förändring av likvida medel	60 164	-391 600	-291 165	-208 780	107 810
Förändring av likvida medel					
Likvida medel 31.12.	2 072 480	1 680 880	1 389 715	1 180 935	1 288 745
Likvida medel 1.1.	-2 012 316	-2 072 480	-1 680 880	-1 389 715	-1 180 935
Förändring av likvida medel	60 164	-391 600	-291 165	-208 780	107 810